

Sisekaitseakadeemia
Päästekolledž

Janno Vool
RK050

**KOHALIKU OMAVALITSUSE JA
PÄÄSTEKOMANDO KOOSTÖÖ OHUTU
ELUKESKKONNA TAGAMISEL**

Lõputöö

Juhendaja:
Peeter Randoja MPA

Tallinn 2009

ANNOTATSIOON

SISEKAITSEAKADEEMIA

Kolledž: Päästekolledž	Kuu ja aasta: 2009
Töö pealkiri: Kohaliku omavalitsuse ja päästekomando koostöö ohutu elukeskkonna tagamisel.	
Töö autor: Janno Vool	Olen nõus oma lõputöö kättesaadavaks tegemisega elektroonilises keskkonnas. Allkiri:
<p>Lühikokkuvõte:</p> <p>Käesolev lõputöö on kirjutatud eesti keeles ning võõrkeelne kokkuvõte on vene keeles. Töö maht on koos lisadega 63 lehekülge. Töö vormistamisel on tuginetud Sisekaitseakadeemia rektori 31.10.2008. aastal käskkirjaga nr 5-8/572 kinnitatud üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile.</p> <p>Töö eesmärgiks on uurida ja analüüsida inimeste turvalist keskkonda päästealal Ida-Virumaa kuues kohalikus omavalitsuses (Mäetaguse, Illuka, Iisaku, Tudulinna, Alajõe ja Lohusuu). Antud uurimistõesse on kaasatud KOV esindajad, Riikliku Päästeteenistuse Ida-Eesti Päästekeskus, KOV Päästeteenistused, MTÜ. Tõstatatud probleemiks on KOV toetamised inimeste turvatunde ja tuleohutuse tagamisel eelpool antud kohalikes omavalitsustes ja kohalike omavalitsuse juhtide teadlikust tuleohutuse alal.</p> <p>Lõputöö koosneb neljast peatükist. Esimeses peatükis toob autor ära seadusandliku poole milliste seadusandlike aktidega peavad arvestama päästekeskus ja kohalikud omavalitsused. Teises peatükis toob autor välja statistilised näitajad tulekahjude kui ka neis hukkunute kohta. Kolmandas peatükis käsitleb autor piirkonnas olemas olevat päästetehnika veevarustuse hetke olukorrast, võimalikest probleemide lahendustest. Neljandas peatükis on autori poolt kohalike omavalitsus juhtidele läbi viidud küsitluse tulemused ja ettepanekud koostöö parandamiseks ning elukeskkonna turvalise taseme tõstmiseks.</p>	
Võtmesõnad: ennetamine ja koostöö	
Keywords: preventing and co-operation..	
Säilitamise koht:	
Kaitsmisele lubatud	
Kolledži direktor:	Allkiri:
Vastab lõputöö nõuetele Juhendaja: Peeter Randoja	Allkiri:

SISUKORD

ANNOTATSIOON.....	2
SISUKORD	3
MÕISTETE JA LÜHENDITE SELGITUS.....	4
SISSEJUHATUS.....	5
1. SEADUSANDLUS.....	9
1.1. KOV PÄÄSTETÖÖDE KORRALDAMINE JA KOV ÜLESANDEID KÄSITLEVAD SEADUSANDLIKUD AKTID.....	10
1.1.1. PÄÄSTESEADUS.....	10
1.1.2. PÄÄSTETEENISTUSE SEADUS.....	10
1.1.3. KOHALIKU OMAVALITSUSE KORRALDUSE SEADUS.....	11
1.1.4. ÜHISVEEVÄRGI- JA KANALISATSIOONI SEADUS.....	12
1.2. TULEOHUTUSE ÜLDNÕUDED, EHITISTELE JA SELLE OSALE ESITATAVAD TULEOHUTUSNÕUDED, EHITISE TULEOHUTUSSTANDARDID. 13	
1.2.1. TULEOHUTUSE ÜLDNÕUDED.....	13
2. ÕNNETUSTE LIIGID, NENDE TEKKEPÕHJUSED JA STATISTIKA	19
2.1. ENAM LEVINUD ÕNNETUSTE LIIGID KOV	19
2.2. ÕNNETUSTE TEKKEPÕHJUSED.....	21
2.3. TULEKAHJUDE STATISTIKA KOV	23
2.4. ABI TULEKAHJUDE KORRAL	28
3. PÄÄSTETEHNIKA JA VEEVARUSTUS. OHTLIKUD ETTEVÕTTED.....	29
3.1. KOHALIKE OMAVALITSUSTE JA PÄÄSTEKOMANDODE SEISUKOHAD.....	33
3.2. VÕIMALIKUD LAHENDUSED PROBLEEMIDELE.....	34
4. KOV JUHTIDELE LÄBIVIIDUD UURINGU TULEMUSED	38
KOKKUVÕTE	45
VÕÕRKEELNE KOKKUVÕTE	47
VIIDATUD ALLIKATE LOETELU.....	49
Lisa 1. Kohaliku omavalitsusele esitatud küsimustik.....	51
Lisa 2.....	56
Lisa 3. Veevõtu kohtade nimekiri.....	57
Lisa 4 Küsimuste vastused.....	60

MÕISTETE JA LÜHENDITE SELGITUS

1. KOV – kohalik omavalitsus on põhiseaduses sätestatud omavalitsusüksuse – valla või lina demokraatlikult moodustatud võimuorganite õigus, võime ja kohustus seaduste alusel iseseisvalt korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes valla- või linnaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla või linna arengu iseärasusi. (KOKS §2 lg1 19.01.2009)
2. KOKS – Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus
3. PäästeS – Päästeseadus
4. TPPS - Eesti turvalisuspoliitika põhisuunad
5. PK – päästekomando
6. AB – abikomando
7. IEPK- Ida-Eesti Päästkeskus
8. VVM – Vabariigi Valitsuse määrus
9. PT – Päästeteenistus. Päästeteenistus on ellu kutsutud igapäevase abistamiseks turvalist elukeskkonda ning kaitsmaks elu ja vara õnnetuste eest.
10. RT – Riigi Teataja
11. MTÜ – Mittetulundus Ühing
12. Hajaasustus - igasugune asustus, mis pole tiheasustus.
13. Turvalisus on paljude kaasabil loodav ühiskonna seisund, milles inimene tunneb ennast kaitstult ja on tagatud tegelik ohutu elukeskkond, vähendades tõenäosust sattuda ohuolukordadesse, suurendades võimekust ohule reageerida ja leevendada ohu realiseerumisel tekitatud kahju. (Eesti TPPS aastani 2015.)
14. Päästetööd – inimeste ja vara päästmiseks ning keskkonna kaitseks tehtavad tööd tulekahjude, loodusõnnetuste, katastroofide, avariide, plahvatuste, liiklusõnnetuste ja muude õnnetuste (edaspidi *õnnetused*) korral, samuti õnnetustega kaasnevate ohtude likvideerimiseks tehtavad tööd.(PäästeS RTI 1994,28,424. 19.01.2009)
15. Tulekahju – on põlemine, mille tagajärjel kasutult ja tagastamatult hävivad või riknevad materiaalsed väärtused ning mis ohustab inimeste elu ja tervist. (Danilov jt. 1976:5)
Tulekahju - on väljaspool spetsiaalset kollet kontrollimatu põlemine, mille käigus eraldub kuumus ja suits millega kaasneb varaline või muu kahju. (Klaos 2007: 23)
16. Põlemine – nimetatakse põlevaine ja hapniku ühinemise keemilist reaktsiooni, millega kaasneb soojuste eraldumine ja valguskiirgus. (Danilov jt. 1976:7)

SISSEJUHATUS

Turvalise elukeskkonna tagamine ja kujundamine on üksikisiku, organisatsiooni, KOV ja riigi ühistegevus, milles riigikeskseks rolliks on eelkõige riikliku järelevalve teostamine ning sekkumine, tõkestamine või tagajärgedega tegelemine. Turvalise keskkonna kujundamine e ennetuslik tegevus on eelkõige ühisosa, millesse näiteks päästeteenistus oma ennetustööga saab kujundada elutervet ja turvalist elukeskkonda.

Töö eesmärgiks on uurida ja analüüsida inimeste turvalist keskkonda päästealal Ida-Virumaa kuues kohalikus omavalitsuses (Mäetaguse, Illuka, Iisaku, Tudulinna, Alajõe ja Lohusuu). Antud uurimistöösse on kaasatud KOV esindajad, Riikliku Päästeteenistuse Ida-Eesti Päästekeskus, KOV Päästeteenistused, MTÜ. Tõstatatud probleem on KOV toetus inimeste turvatunde ja tuleohutuse tagamisel eelpool nimetatud kohalikes omavalitsustes ja kohalike omavalitsuse juhtide teadlikkus tuleohutuse alal.

Olulise tegurina tõstab autor esile teema elulisust: Eestis on kadumas väiksemad päästekomandod, mis asuvad hajaasustusega piirkondades. Sellised komandod kuuluvad esimesse gruppi ja neil puudub suitsusukeldumise võimekus, nende koosseis on väike 2-3 meest. Uurimustöös toob autor välja kuue KOV teenindavate päästekomandode suutlikkuse inimesi päästa (teostada suitsusukeldumist).

Käesoleva töö eesmärk on:

- uurida KOV-i teadlikkust oma valla ja oma kodu tuleohutusest;
- selgitada välja, milliseid alternatiivseid lahendusi pakuvad KOV juhid.

Kohalik omavalitsus on eestlastele olnud ajalooliselt omane kogukondliku elu korraldamise vorm. Elanike arusaam kohalikust omavalitsusest piirdub kahetsusväärset sageli teadmise, et selleks on vallavanem või linnapea. Paremal juhul teatakse ka valla- või linnavalitsust. Päris heaks võib teadmisi lugeda siis, kui teatakse midagi veel ka valla- ja linnavolikogust. Enda võimalusi ja kohta kohalikus omavalitsuses seostavad inimesed üldjuhul ainult õigusega valida volikogu.

Tavakodanike taolisel pealiskaudsel kohaliku omavalitsuse mõistmisel on kahjulik praktiline toime, sest nad ei osale ega isegi ei tea enda võimalusi osaleda oma kogukonna elu korraldamisel. (Estonica 17.01.2009)

KOV üheks ülesandeks on sotsiaalse ja turvalise olukorra ennetusalane tegevus selleks, et tagada õiguskord KOV haldusterritooriumil. Probleemsed on ka tühjad hooned, mis on majanduslikult kindlustamata inimeste kogunemis- ja elamiskohtadeks muutunud, see kujutab endast riski mitte ainult avaliku korra vaid ka tuleohutuse seisukohast. Paljud kohalikud omavalitsused ei tunneta oma vastutust turvalisuse kujundamisel, arengukavade koostamisel ei ole toodud tegevusi turvalisuse suurendamiseks ja õiguskorra tagamisele kaasaaitamiseks. KOV juhid on seisukohal, et sellega peaks tegelema riik, kuid unustatakse oma roll antud ülesannete täitmisel.

Omavalitsuse ülesanne on teha kohalikku poliitikat, korraldada kohalikku elu. Informeerimine, konsulteerimine ja kaasamine ei ole asendus omavalitsuse initsiatiividele ja otsustele. Valitsusel lasub liidri roll ja kodanikud ootavad, et nad seda rolli ka täidavad – selleks nad ju neid valisid. Küsimus pole selles, kas juhtida või mitte, vaid kuidas juhtida.

Omavalitsustel on võimalik liidri rolli kasutada kahte moodi:

- Võib oma elanike vajadusi ja ettepanekuid ignoreerida, mis viib omavalitsuse usalduskriisi.
- Võib olla oma elanike vajadusele ja ettepanekutele avatud, mis annab omavalitsusele võimaluse kasutada laiemalt nii kodanikke kui ka kodanikuühenduste ressursse kohaliku elu paremaks korraldamiseks ning seeläbi oma usaldusväarsuse ja legitiimsuse tagamiseks. Tugevnenud koostöö kogukonnaga on omavalitsusele vahendiks täitmaks oma liidri rolli avatumalt, efektiivsemalt ja edukamalt. (Eesti Siseministeerium. 2002:14)

Kaasamine – ühenduse liikmeskonna või sihtrühma paremini rakendamine või aktiveerimine oma eesmärkide teostamisel ja nende üle otsustamisel; avaliku võimu või äriettevõtete tegevus, mille sihiks on anda kodanikele või neid esindavatele ühendustele võimalus osaleda neid mõjutavate otsuste tegemisel. (Lagerspetz 2004).

Kaasamine iseenesest ei ole Eesti ühiskonnas midagi uutset. Mida tähendab kaasamine? Kaasamist võib käsitleda erinevates kontekstides. Laiemalt võib kaasamist vaadelda meie igapäevaelu tasandil. Me kaasame oma pereliikmeid, sõpru ja kolleege erinevatel eesmärkidel ja viisidel, näiteks ühistesse ettevõtmistesse, aruteludesse. Soovime, et meie tegutsemise motiive ja eesmärke mõistetak ja toetataks. Osapoolte veenmiseks kasutame me erinevaid meetodeid, mõnikord meie ettevõtmisega kooskõlas olevaid, kuid vahel ka sobimatuid. Kaasamine avalikus sektoris on aga tegevus, mis mõjutab meid ühiskonnaliikmetena hoopis laiemalt. Avalikus sektoris peame kaasamisega silmas partnerlust kaasatavate osapooltega/huvigruppidega strateegiliste dokumentide (näit. eelnõude, kontseptsioonide, strateegiate) väljatöötamisel. Õigusloomevallas toimuv kaasamine või kaasamata jätmise mõjutab meid ja meie igapäevaelu läbi parlamendis vastuvõetud seaduste, valitsuse määruste ja korralduste. (Kodanikuühiskonnast 17.01.2009)

Eesti päästeteenistus, ühena riigi sisejulgeolekut tagavatest organisatsioonidest, annab omapoolse panuse Eesti territooriumil viibivatele inimeste (tule)ohutuma elukeskkonna põhistamise, osutades operatiivseimat ja kvaliteetseimat päästeteenust, mis korreleerub olemasolevate ressursside maksimaalse realiseerimisega.

Päästeteenistuse missioon ja visioon soodustavad organisatsiooni arengut, kuna võimaldavad sihikindlalt saavutada teenistuse koondpotentsiaalile vastavat tegevustulemust, aga samuti realiseerida maksimaalselt ühise eesmärgini jõudmise nimel iga üksiku töötaja isiklikku potentsiaali. Missiooni ja visiooni teadvustamine organisatsiooni liikmete seas aitab edendada koostööd ja meeskonnatööoskusi, arendab personali analüüsioskust ning ergutab juhtkonda, aga samuti kõiki teisi töötajaid, tulevikule mõtlema.

Missiooni ja visiooni realiseerimiseks on oluline, et juhtkonna eestvedamisel lepitakse kokku ja sõnastatakse organisatsioonis põhimõtted, millest lähtutakse tegevuses ja käitumises ehk organisatsioonikultuuri põhialused.

Päästeteenistuse missioon:

PÄÄSTETEENISTUS ON TURVALISE ELUKESKKONNA KUJUNDAJA
NING OPERATIIVNE JA PROFESSIONAALNE ABISTAJA
ÕNNETUSTE KORRAL

Missiooni viiakse ellu järgmiste tegevuste kaudu:

- inimeste teavitamine ning koolituste läbiviimine ümbritsevate ohtude ja õnnetuste ennetamise, samuti toimunud õnnetuste korral õige tegutsemise võimaluste kohta;
- ühtse hädaabinumbri 112 toimimise tagamine;
- päästeasutuste valmisoleku ning kiire ja professionaalse reageerimise õnnetustele tagamine;
- päästeteenistuste koostöö arendamine;
- olemasolevate ressursside otstarbekas ja sihipärane kasutamine;
- juhtimistasandite optimeerimine ja organisatsiooni arendamine tulenevalt välis- ja sisekeskkonna muutustest.

Päästeteenistuse visioon kuni aastani 2009 on järgmine:

- Päästeteenistus on õnnetustele operatiivselt ja professionaalselt reageeriv ühtne riiklik süsteem, mis on avalikkuse poolt kõrgelt hinnatud ning mida toetab kolmanda sektori organisatsioonide tegevus.
- Päästeteenistus on ennetustööle suunatud organisatsioon ning vastavate tegevuste tulemusel on elukeskkond muutunud ohutumaks – ühiskond on teadlik ümbritsevatest ohtudest ja inimesed käituvad ohte ennetavalt ning kaaskodanikke toetavalt, õnnetustes hukkunud inimeste arv väheneb aastate lõikes. (Päästeala organisatsioon ja juhtimine 28.03.09)

1. SEADUSANDLUS

Haldusterritoriaalne korraldus on Eestis territooriumi jagunemine haldusüksusteks. Eesti territooriumi haldusjaotus on Eesti territooriumi jaotus maakondadeks, valdadeks, ja linnadeks. Vallas ja linnas teostatakse omavalitsuslikku haldamist kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse paragrahvides 3 ja 4 sätestatud alustel. Kõiki kohaliku elu küsimusi otsustavad ja korraldavad kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt. KOV rajaneb riigi territooriumi haldusjaotusel, teostub demokraatlikult moodustatud esindus- ja võimuorganite kaudu, samuti kohaliku elu küsimustes rahvaküsitluse või rahvaalgatuse teel. (Oppi 2002:29;33)

Kohaliku omavalitsuse territoriaalsed piirid määrab tavaliselt mitte suva, vaid looduslikud, majanduslikud ja ajaloolised tõsiasjad, mis seovad teatud piirkonna elanikkonna omavahel tihedamalt kui naaberpiirkondade elanikkonnaga. (Varrak 2001: 140)

1.1. KOV PÄÄSTETÖÖDE KORRALDAMINE JA KOV ÜLESANDEID KÄSITLEVAD SEADUSANDLIKUD AKTID

1.1.1. PÄÄSTESEADUS

Antud seaduses §1. lõige 1 on kirja pandud, et käesolev seadus reguleerib päästeala korraldamist ning sätestab füüsiliste ja juriidiliste isikute (edaspidi isikud), kohalike omavalitsuste ning riigiasutuste kohustused, õigused ja vastutuse inimestele osutatava päästeteenuse valdkonnas. (PäästeS §1 lg1)

II peatükis „Päästeala korraldus” on §4 Päästeala tööde üldine korraldus lõik 2 kirjas kes teostavad päästetöid. (PäästeS §4 lg1)

§ 6. Kohalik omavalitsus

(1) Kohalik omavalitsus võib korraldada ja teha päästeala töid enda territooriumil, kui ta on moodustanud nende tööde tegemiseks päästeasutuse ja sõlminud Päästeametiga halduslepingu päästeala tööde tegemiseks. Nendeks võivad, olla kas mittetulundus ühingud või valla valitsuse hallatava ettevõtte.

(2) Kui Päästeamet on sõlminud kohaliku omavalitsusega halduslepingu päästeala tööde tegemiseks, laienevad kohaliku omavalitsuse päästeasutusele Päästeameti kohaliku päästeasutuse õigused ja kohustused halduslepinguga määratud ulatuses. (PäästeS §6)

1.1.2. PÄÄSTETEENISTUSE SEADUS

§ 25⁴. Töötajate ja elanike tuleohutus- ja päästealane väljaõpe on kohustuseks kõikidele kohaliku omavalitsuse hallatavatele ettevõtetele, sealhulgas ka koolid ja lasteaiad.

(1) Töötajate tuleohutus- ja päästealane väljaõpe sätestatakse tuleohutuse üldnõuetes.

(2) Põhikoolis ja gümnaasiumis korraldatakse tuleohutus- ja päästealast koolitust riikliku õppekava alusel.(RTI, 15.02.2008, 8, 57)

1.1.3. KOHALIKU OMAVALITSUSE KORRALDUSE SEADUS

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 3-s on lahtiseletatud millega tegeleb kohalik omavalitsus .

Kohalik omavalitsus rajaneb järgmistel põhimõtetel (KOKS §3):

- 1) kohaliku elu küsimuste iseseisev ja lõplik otsustamine ja korraldamine;
- 2) igäihe seaduslike õiguste ja vabaduste kohustuslik tagamine vallas ja linnas;
- 3) seaduste järgimine oma ülesannete ja kohustuste täitmisel;
- 4) valla- ja linnaelanike õigus osaleda kohaliku omavalitsuse teostamisel;
- 5) vastutus oma ülesannete täitmise eest;
- 6) tegevuse avalikkus;
- 7) avalike teenuste osutamine soodsaimatel tingimustel.

Antud hetkel on omavalitsused tegelenud tuleohutusega seonduvate määrustega ja eeskirjadega. Näitena võib tuua Mäetaguse vallavolikogu määruse nr 86, kus §12 punktis 5 on ära öeldud, et avalikes kohtades ei tohi takistada ligipääsu tuletõrje veekohtadele. VII peatükis on ära toodud „Tuleohutuse tagamise nõuded” (Mäetaguse vallavolikogu määrus 27. märts 2008 nr 86: 09.02.2009)

Sarnase dokumendi on kinnitanud Illuka Vallavolikogu „Illuka valla avaliku korra ja heakorra eeskiri”. 20. 04. 2000 a. määrusega nr 13, milles VIII osas Tuleohutusnõuded, käsitletakse hoonete ja majapidamiste tuleohutust ja korrashoidu, millal ja kus tohib teha lõkkeid. (Illuka vallavolikogu 20. 04. 2000 a. määrusega nr 13: 09.03.2009)

Iisaku vallas on volikogu poolt kinnitatud „Iisaku valla heakorra eeskiri” 29. mai 2008. a nr 16, III peatükis „Keelatud” alapunktis 14.7 on kirjas, et telkida või teha lõket selleks mitte ettenähtud kohas ja ilma kinnistu omaniku loata on keelatud. (Iisaku vallavolikogu 29. mai 2008 a määrus nr 16: 09.03.2009)

Alajõe vallas on ka volikogu poolt kinnitatud määrus nr 6. 30. septembril 2008, Alajõe vallakorra eeskiri, kus II peatükis „Avalik kord” § 5 Avaliku korra nõuete täitmist tagavad keelud ja kohustused punktides 12 on kirjas, et ei tohi viibida kustutus- ja päästetööde käigus selleks piiratud alal tuletõrje- ja päästeameti loata ja 13 punktis keelatakse ära kulupõletamine. (Alajõe vallavolikogu määrus 30. september 2008 nr 6: 09.03.2009)

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 on ära toodud omavalitsuste ülesanded ja pädevus.

KOKS § 6 lg 1 kohaselt on omavalitsuse ülesandeks korraldada antud vallas või linnas sotsiaalabi ja –teenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, jäätmehooldust, territoriaalplaneerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla teede ja linnatänavate korrashoidu, juhul kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita.

Otsest ülesannet tuletõrje veevarustuse tagamiseks antud seadusest ei tulene ja kohustus on pandud tuletõrje veevarustuse korraldamiseks, tulenevalt vee- ja kanalisatsiooniseadusest.

KOKS § 6 lg 3 ja lg 4 alusel otsustab ja korraldab kohalik omavalitsus neid kohaliku elu küsimusi, mis on talle pandud teiste seadustega, mis ei ole seadusega antud kellegi teise otsustada ja korraldada. (Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus. 10.02.2009. RT I 1993,37, 588, RT I 2007, 44, 316)

1.1.4. ÜHISVEEVÄRGI- JA KANALISATSIOONI SEADUS

Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni seaduse § 1 lg 1 alusel reguleerib seadus kinnistute veega varustamise ning kinnistute reovee, sademevee, дренаazivee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise korraldamist ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kaudu ning sätestab riigi, kohaliku omavalitsuse, vee-ettevõtja ja kliendi õigused ja kohustused. Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni seaduse (ÜVK) § 4 lg 1 alusel rajatakse ühisveevärg ja –kanalisatsioon kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel.

Juhul kui kohalikul omavalitsusel puudub ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava, võib ühisveevärki ja –kanalisatsiooni rajada detailplaneeringu alusel kuni selle arendamise kava valmimiseni tingimustel, et detailplaneering sisaldab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõudeid.

ÜVK § 4 lg 1 sätestab, et ühisveevärgi ja – kanalisatsiooni arendamise kava koostamist korraldab kohalik omavalitsus. (Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni seadus. 10.02.2009 – RT I 1999, 25, 363).

1.2. TULEOHUTUSE ÜLDNÕUDED, EHITISTELE JA SELLE OSALE ESITATAVAD TULEOHUTUSNÕUDED, EHITISE TULEOHUTUSSTANDARDID

1.2.1. TULEOHUTUSE ÜLDNÕUDED

Tuleohutuse üldnõuded on kehtestatud siseministri 8. septembri 2000. aasta määrusega nr 55, millega on sätestatud maa ja selle juurde kuuluva ehitiste (edaspidi objektide), nendel toimuva tegevuse või protsessi ja seadmetöö tuleohutuse üldnõuded.

Siseministri määruse nr 55 § 11; § 14; § 22-24; §67; § 70; § 71; § 72 tulenevalt määratakse tuleohutusnõuete korraldamine objekti omaniku poolt ja omaniku vastutus ning piirangud.

Objekti valdaja on kohustatud korraldama töötajate tuleohutuslase õppe, määraes tuleohutuslase juhendamise ja täiendõppe läbiviimise korra ja perioodilisuse ning läbiviijad.

Samuti peab objekti valdaja korraldama töötajate tuleohutuslase õppe, määraes tuleohutuslase juhendamise ja täiendusõppe läbiviimise korra ja perioodilisuse ning läbiviijad.

Samuti peab objekti valdaja välja töötama ja rakendama tulekahju ennetamist, tuleleviku tõkestamist, inimeste ohutut evakueerimist ja tulekahju kustutamist tagavad meetmed, koostades tegevusplaani inimeste hoonetest evakueerimiseks ja keskkonna kaitsmiseks tulekahju, samuti muude õnnetuste korral.

Kord aastas peab objekti valdaja oma töötajatele ja õpilastele tegema treeninguid tegevusplaani omandamiseks ja tegevusvalmiduse tagamiseks ohuolukorras.

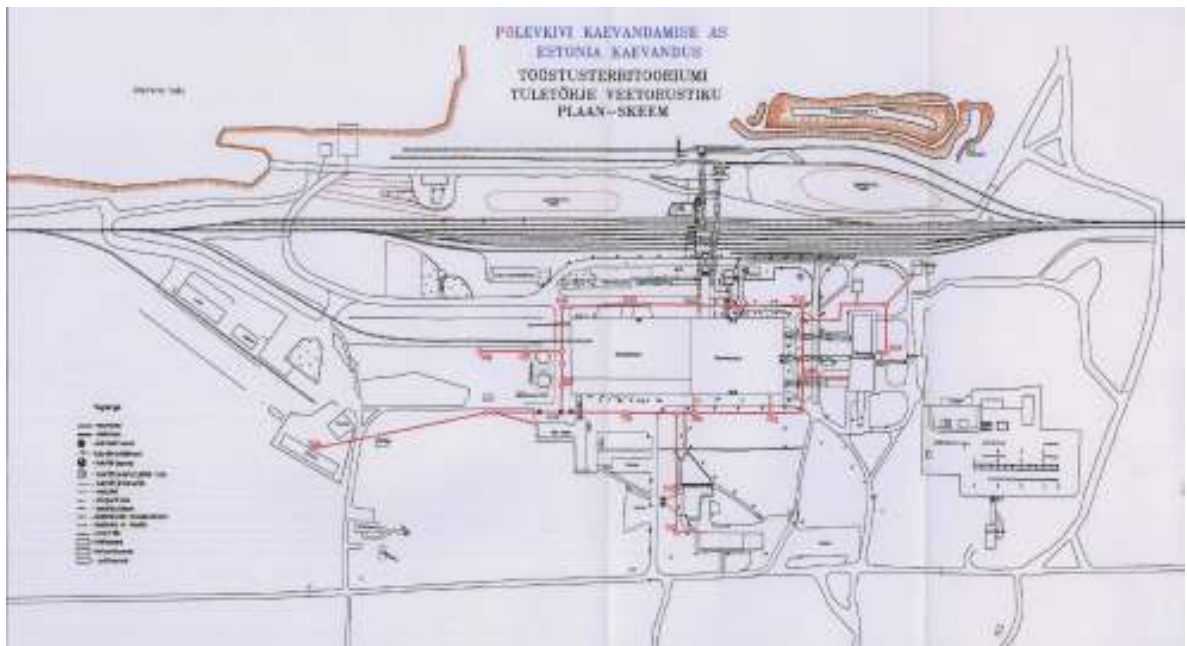
Valdaja peab tagama objektil õigusaktidega ettenähtud päästevahendite (tulekustutite, tulekustutustekkide) soetamise ja paigaldamise ning objektile olevate päästevahendite kontrollimise ja hooldamise vastavalt õigusakti, tehnilise dokumentatsiooni või valdaja esitatud nõuetele ning nende vahendite töökorras oleku, sihtotstarbelise ja ettenähtud korras kasutamise.

Objekti valdaja korraldab objektil muude tuleohutusnõudeid sätestavate õigusaktide ja riikliku tuleohutusjärelvalve ettekirjutuste täitmise.

Valdaja on kohustatud hoidma vabana ja aastaringselt kasutamiskõlblikus korras territooriumi sõidutee, juurdepääsu ehitistele ja ladustatud materjalile ning tuletõrje-veevõtukohtadele.

Pimedal ajal peab olema linnas või muus tiheasustusega paigas paikneva hoone number ja tuletõrjehüdrandi tähis valgustatud.

Linnas või muust tiheasustusega paigast eemal paikneva objekti tööterritooriumil peab olema paigaldatud sissesõidu juures territooriumi skemaatiline plaan (Joonis 1), millel on teede ja tuletõrje-veevõtu kohtade tähistus.

Joonis 1. Põlevkivi kaevanduse AS Estonia kaevanduse tööstusterritooriumi tuletõrje veetorustiku plaan – skeem

Nähtaval kohal peab olema teatis lähima üldkasutatava hädaabitelefoni asukoha ning häirekeskuse telefoninumbriga.

Territooriumil on keelatud ladustada ehitistevahelisse tuleohutuskuja alasse, mis tahes põlevmaterjali, põlevpakendis seadet või taarat ning parkida mootorsõidukit või muud

tehnikat. Ei ole lubatud rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita.

Tuletõrje-veevõrgu veeandmisvõime tõhusust peab vähemalt üks kord aastas kontrollima. Tuletõrje-veehoidla kasutamisel peab jälgima vee tasapinda veehoidlas ning lekke korral võtma tarvitusele meetmed selle lekke kõrvaldamiseks ja veehoidla veega täitmiseks. Projektiga ettenähtud veevaru veehoidlas tuleb taastada 36 tunni jooksul pärast tulekahju kustutamist või tulekustutusõppust.

Keelatud on tuletõrje-veehoidlas oleva vee kasutamine muuks otstarbeks, välja arvatud tulekahju kustutamiseks või tulekustutusõppuse läbiviimiseks. Tagada tuleb veehoidla kasutamise võimalus aastaringi.

Tuletõrje-veehoidla või looduslikul veekogul tulekustutusvee võtmiseks kohandatud veevõtukoht tuleb tähistada kuni 2 meetri kõrgusele eraldi tulbale kinnitatud sildiga, mille kaugus vahetust veevõtukohest on kuni 2 meetrit. Silt peab olema ristküliku kujuline, minimaalmõõtmetega 200 x 600 millimeetrit, ning sellel peab olema kirje «TULETÕRJE-VEEVÕTUKOHT» ja tehisveehoidla puhul ka veevaru kogus kuupmeetrites. Silditaust peab olema punast värvi ning vähemalt 10 millimeetri laiune sildi ääris ja sildil olev kirje valget värvi. (Siseministri 8.septembri 2000.a määrus nr 55 – RT L 2000, 99, 1559, RT L 2004, 100, 1599)

Päästekomandode kasutuseks on: linnades ja asulates võetakse kustutusvesi hüdrantidest. Hüdrandid paiknevad linnades ja asulates umbes 100 meetriliste vahedega. Et hüdrante kiiresti ja probleemideta üles leida, on suuremates linnades olemas hüdrantide plaanid ja nimekirjad. Need on kõikides kustutusautodes. (R. Crummenerl:18)

- looduslikud lahtised veevõtukohad - LL
- looduslikud kinnised veevõtukohad - LK
- tehis lahtised veevõtukohad - TL
- tehis kinnised veevõtukohad –TK
- tuletõrje hüdrandid

1.2.2. EHITISELE JA SELLE OSALE ESITATAVAD TULEOHUTUSNÕUDED

Ehitisele ja selle osale esitatavaid tuleohutusnõudeid reguleerib VVM 27. oktoobri 2004. a määrus nr 135, mis sätestab tulekahju ja selle ohu vältimiseks ehitisele ja selle osale esitatavad nõuded (edaspidi *tuleohutusnõuded*).

Selle määruse § 2 määrab ära tähtsamad tuleohutusnõuded ehitistele ja § 29 käsitleb tuletõrje veevarustust.

Tähtsamateks tuleohutusnõueteks loetakse nõudeid, mis tagavad, et võimaliku tulekahju puhkemise korral säilib ettenähtud aja jooksul ehitise kandevõime, ehitises on takistatud tule tekkimise ja tule levik, suitsu ja tule levik teistele naaberehitistele. Inimestel on võimalik ehitisest evakueeruda, on arvestatud päästekomandode ohutuse ja nende tegutsemisvõimalustega. Olulised tuleohutusnõuded peavad olema täidetud kogu ehitise kasutusaja vältel.

Ehitise ja selle osa vastavus olulistele tuleohutusnõuetele loetakse tõendatuks, kui on arvestatud tulekahju puhkemise korral võimaliku inimeste evakuatsiooni ja varakahjude minimeerimist ning tulekahjuga seotud võimalikku kahju avalikkusele, sealhulgas keskkonnale. Asjakohaseks tehniliseks normiks ja standardiks käesoleva määruse täienduses loetakse tehniline norm või standard, mille järgimine tagab oluliste tulekahjunõuete täitmise.

Ehitisel peab olema tulekahju kustutamiseks vajalik veevarustus. Ehitise kustutamiseks vajaliku veevarustuse kohta peab olema tulekahju korral kergesti kättesaadav teave kustutusvee allika kohta, kusjuures veemahuti kasutamise korral selle veevaru kohta.

Samuti peab olema kättesaadav teave veejaotussüsteemi kohta koos välis- ja siseveevõtukohtadega, andmed erikustutusvahendite kohta. (Vabariigi Valitsuse 27. oktoobri 2004. a määrus nr 315 – RT I 2004, 75, 525, RT I 2007, 53, 357)

1.2.3. TULETÕRJE VEEVARUSTUSE STANDARDID

Ehitise tuleohutusstandardid on koostatud ja välja antud Eesti Standardikeskuse poolt, EVS 812-6:2005 sätestab kehtivaid tuletõrje veevarustuse standardid veehoidlatele ja veevõtukohtadele.

Standard tuletõrje-veehoidlale sätestab, et aastaringselt kasutatav veemahuti kustutusvee varu hoidmiseks on mahutavusega mitte alla 50 m³ (soovitatavalt 2 x 25 m³), koos juhtimisseadmetega, pumbahoonega või ilma.

Tuletõrje-veevõtukohta näeb standard ette aastaringselt kasutatavat rajatist veemahuti, loodusliku või tehisveekogu juures, mille kaudu saab auto- või mootorpumpade abil ammutada kustutusvett.

Kooskõlas tuletõrje veevarustuse standardi nõuetega tuleb tuletõrjeveevärk üldjuhul projekteerida ja ehitada linnade ja asulate territooriumile, hoonestatud kinnistule ja vajaduse korral rajatisele, ühendatuna asula ühisveevärgiga, kohaliku veevärgiga või muu sobiva veeallikaga, ehitusplatsidele ja töömaale, rajatiste (tornid, mastid, mahutid jm) piirkonda ja lahtistele laoplatsidele.

Tuletõrjeveevärk tuleb projekteerida ja ehitada nii, et tulekahju korral on tagatud kustutusvee kättesaadavus käesolevas standardis sätestatud koguses ja kustutusaja jooksul. Ehitusprojektis peab selle süsteemi kohta olema näidatud kustutusvee allikas (tuletõrjeveehoidla või – mahuti korral tuletõrjeveevaru selles), vee jaotustorustik koos välis- ja siseveevõtukohtade näitamisega joonisel, kustutusvee võtmise protsessi selgitav skeem ning andmed erikustutusvahendite kohta.

Objektidel, mille kustutamine on ette nähtud veehoidlatest saadava veega, on soovitatav, et veehoidlaid oleks vähemalt kaks. Seejuures igas veehoidlas peab olema vähemalt pool veekogusest, mis on vajalik tulekustutamiseks piisava vooluhulga tagamiseks. Tuletõrjeveehoidlate veevõtukohtade tuleb paigutada hajutatult, kusjuures tulekahju igasse punkti peab kustutusvett saama kahest eraldi veevõtukohest.

Sõiduteest eemal paiknevate tuletõrje-veevõtukohtade juurde tuleb tuletõrjeautode jaoks ette näha vähemalt 3,5 m laiused juurdesõiduteed, möödasõidukohad või manööverdamisplatsid, mille mõõtmed arvestavad autode pöördelaiusi.

Tuletõrje-veevõtukoht peab olema tähistatud valgustatava või helenduva sildiga, millel on märgitud veevaru kuupmeetrites ja veevõtukohta haldaja andmed.

Juhul kui muid kustutusveeallikaid ei ole võimalik kasutada, peaks tuletõrje-veehoidla ja mahuti mahutavus olema vähemalt 50 m³. Olenevalt ehitisest võib kooskõlastatult päästeameti kohaliku päästeasutusega veehoidla mahtu vähendada kuni 10m³ ni.

Hajaasustusega piirkondades on enamasti ehitatud hooned puidust ja nad on väga tuleohtlikud, juba 280-300°C juures puit süttib ja hakkab intensiivselt põlema. (Высшая Инженерная Пожарно-Техническая Школа МВД СССР. 1985. lk 36)

Hajaasustusega piirkonna elamutes ja majandusettevõtetes, talumajapidamistes ja põllumajandusettevõtetes puhkenud tulekahju korral on otstarbekas kustutusvee allikana kasutada looduslikke veekogusid. Seejuures peab vee hulk veekogus tagama igal aastaajal, igasuguste ilmastiku tingimustega tulekustusteks vajaliku vooluhulga kättesaadavuse. Loodusliku veekogu kasutamine kustutusvee allikana tuleb kooskõlastada päästeameti kohaliku päästeasutusega ja veekogu omaniku või omavalitsusega.

Hajaasustusega piirkonnas ja ehitiste puhul võib arvestada tulekustutusvee juurdevedu ettevalmistatud veevõtukohtast tuletõrjeautoga, kui veotsükli koguaeg ei ületa 10 minutit ja veekogu kaugus piki juurdepääsuteed on kuni 1 km.

Veevõtukohta rajamine looduslikule veekogule ja tulekustutusvee võtmine ei tohi põhjustada veekogu reostust.

Kustutusvee ammutamiseks ettenähtud looduslikule veekogule tuleb juurdepääsuks ehitada tee ja kasutuskõlblik veevõtukoht. Juurdepääsutee veevõtukohtale ning veevõtukohta platvormid ja kaevud tuleb projekteerida ja ehitada nii, et oleks võimalik tuletõrjeautode juurdepääs veevõtukohtale ja vee võtmine kõigil aastaegadel. (EVS 812-6:2005, -6 osa, 2005, Eesti Standardikeskus ametlik väljaanne, lk 3; lk 4)

2. ÕNNETUSTE LIIGID, NENDE TEKKEPÕHJUSED JA STATISTIKA

2.1. ENAM LEVINUD ÕNNETUSTE LIIGID KOV

Tulekahju on üks kõige hävitavama toimega õnnetusi, mis inimesi iga päev ohustab. Selle tagajärjel hukkab ja saab vigastada palju inimesi, hävivad kodud koos koduse vara ning väärtusega (palju taastamatut ja korvamatut – fotod, erilise tähtsusega asjad, dokumendid), hävib looduskeskkond ja palju muud, mis meie ümber on. Kuigi lahtise tule kasutamise vajadus kaotab meie tänapäevase elukorralduse arenedes oma praktilist tähtsust, on meil sellegipoolest veel hooneid, kus kasutatakse sooja saamiseks või toidu valmistamiseks elavat tuld. Kaasnevate riskide kõrval on see siiski majanduslikult soodsam. Samuti jätkuvalt kõrgelt väärtustatud elusa tule poolt tekitatav hubasus (kamin, küünlad) ja maitse (grillseadmed, matkalõke). Ka ühe inimeste levinuima pahe – suitsetamise – juures on lahtine tuli pidevalt inimestega kokkupuutes. Seega vähene lahtise tule kasutamine ning see jääb ka edaspidi suureks ohuallikaks ja kahjude põhjustajaks.

Tulekahju on väljaspool spetsiaalset kollet kontrollimatu põlemine, mille käigus eraldub kuumus ja suits, millega kaasneb varaline või muu kahju. Spetsiaalsed kolded on ahi, kamin, grillimise alus, lõkkekoht ja muud kohad, mis on selleks spetsiaalselt valmistatud, kuhu tehakse tuli teadlikult ning kus see ei too järelevalve all põledes kaasa kahjusid. Kõik kolded peavad vastama mitmesugustele erinõuetele, sest need ei tohi põhjustada tulekahju. (Klaos 2007:23)

Tänapäeva tulekahjud on võrreldes varasematega muutunud tunduvalt ohtlikumaks. Ehituses ja sisustuses on kasutusele võetud palju uusi sünteetilisi materjale, mis põlevad väga kõrge temperatuuriga ning eraldavad põledes mürgiseid gaase, vaata fotot 1. (Suurkivi jt. 2000:13)

Foto 1. Kulupõletamise tagajärg 19.04.2004 . Autori foto

Tabel 1. 2008 aastal väljasõitude statistika kohalikes omavalitsustes

Väljakutsed / KOV	Alajõe vald	Iisaku vald	Illuka vald	Lohusuu vald	Mäetaguse vald	Tudulinna vald	KOKKU
Väljakutsete arv	14	25	80	12	51	18	200
I TULEKAHJUD	5	10	35	7	25	6	88
Hooned	1	4	3	2	12	3	25
<i>Elumajad</i>	1	3	2	1	3	1	11
sh eramu	1	3	2	1	1	1	9
sh korterelamu					2		2
Majapidamishooned			1	1	4	1	7
Tööstushooned							0
Majutushooned		1					1
Kogunemishooned							0
Kasutuseta hoone					5	1	6
Rajatised							0
Hoonetevälised	4	6	32	5	13	3	63
Lõkked	3	3	2	2	6	1	17
Metsa- ja maastikupõlengud	1	2	29	3	6	1	42
Mootorsõidukid		1	1		1	1	4

Vaadates tabelit 1. näeme, millistele väljakutsetele on reageerinud päästekomandod 2008. aastal. Tabel on koostatud autori töös käsitlevate kohalike omavalitsuste kohta. Andmed on saadud Ida-Eesti Päästkeskuse Ennetusbüroost.

Näeme, et päästekomandodel on tulnud möödunud – 2008. aastal – välja sõita hoonetulekahjudele 25 korral, sealhulgas elumajadele 11, eramutele 9 ja korterelamu tulekahjudele 2 korda. Majapidamishoonete tulekahje on olnud 2008. aastal Illuka vallas 1, Lohusuu vallas 1, Mäetaguse vallas 4 ja Tudulinna vallas 1, seega toimus kuues kohalikus omavalitsuses kokku 7 majapidamishoone tulekahju. Iisaku vallas toimus 2008. aastal üks majutushoone tulekahju. Kasutamata hoonete tulekahje toimus aga 6, Tudulinna vallas 1 ja Mäetaguse vallas 5. Hooneväliseid tulekahje oli kuues omavalitsuses kokku 63, lõkete kustutusega tuli tegeleda 17 korral, metsa- ja maastikupõlenguid oli 42, enamuse metsa- ja maastikupõlengutest toimus Illuka vallas: neid oli 29, vaadates fotot 1 näeme milliseks võib kujuneda kulupõletamisega elumaja. Mootorsõidukitega toimunud põlengutele tuli sõita päästekomandodel 4 korda.

2.2. ÕNNETUSTE TEKKEPÕHJUSED

Meid ümbritsev keskkond on täis mitmesuguseid ohte. Riskide hindamise tõenäosusteooria seisukoht on, et kui on olemas oht, siis on olemas võimalus õnnetuse tekkimiseks. Selleks, et mingi õnnetus juhtuks, on vaja mitme asjaolu ootamatut ja tahtmatut kokkulangemist. Seega ei saa öelda, et õnnetus juhtub „juhul kui” sobivad tingimused ühele hetkele satuvad, vaid õnnetus juhtub „siis kui” sobivad tingimused satuvad ühele ajale. Näiteks pühkimata jäänud korstna seintele koguneb tahm, mis on väga süttimisohtlik. Kui saabub kütteaeg ja ahjus tehakse tuld sellise temperatuuriga, mis suudab tahma süüdata, siis läheb tahm korstnas põlema. Selles pole midagi juhuslikku.

Ohud, mis võivad viia õnnetuseni, tulevad paljudest allikatest. Osa neist on meist sõltumatud ja peame nende olemasoluga arvestama. Teine osa on sellised, mille on inimesed ise loonud, millega oleme nõus leppima ja mille järgi oma elu korraldama. Kõige määravam on siiski inimeste otsene tegevus nende ohuallikate keskel.

Füüsilisest keskkonnast tulenevad ohud: looduskeskkond (ilmastik, maakoore liikumine, veekeskkond) ja inimese loodud tehiskeskkond (hooned, teed, tehased, ohtlikud kemikaalid, elekter).

Sotsiaalsest keskkonnast tulenevad ohud: inimese teadmised, käitumine ja väärtushinnangud, ühiskonna väärtushinnangud ja probleemid. Siia alla kuuluvad ka alkoholism, narkomaania, kuritegevus. Samuti ühiskonnas kehtivate normide rikkumine – liikluseeskiri, tule- ja elektriohutusenõuded.

Õnnetus tekib siis, kui ohtu ei suudeta kontrolli all hoida või kui ei suudeta selle eest kaitset tagada.

Seega võib väita, et õnnetuse toimumine sõltub ennekõike inimestest – meist endist.

Inimeste osa õnnetuste ja nendega kaasnenud kahjude tekkes (Klaos 2007:6;7; 8):

1. Looduskeskkond on meist sõltumatult ohtlik. Õnnetus juhtub siis, kui inimene ei loo oma elukeskkonda loodusega arvestavalt, ei varju erakorraliste olukordade puhul õigel ajal ega kaitse ennast loodusjõudude eest.
2. Inimese loodud tehiskeskkond on ohtlik ning meie teadmistel ja majanduslikel kaalutlustel tehtud otsused ei toeta selle ohutumaks muutmist. Õnnetus juhtub siis, kui inimesed ei oska või ei suuda enda loodut kontrolli all hoida ega jälgi neid reegleid, mis on vajalikud õnnetuste ärahoidmiseks. Ka enda loodud ohtude tarvis tuleb luua kaitse.
3. Kõik inimesed erinevad ning me ei suuda ette aimata teiste käitumist ja tegutsemist. Eeldame, et ka teised inimesed täidavad ühisreegleid ja käituvad mõistlikult, kuid alati see nii ei ole ja võib põhjustada õnnetusi.
4. Jätame sageli paljud meist sõltuvad olulised asjad tegemata. Suuremat osa meiega juhtuvatest õnnetustest saaksime õige tegutsemisega ära hoida või ennast nende eest kaitsta. Viimane otsustamine ja tegutsemine on jäänud meie enda peale ja sellest sõltub kõik.

2.3. TULEKAHJUDE STATISTIKA KOV

Uurimustöös käsitlevates valdades on toimunud inimeste lahkumine maapiirkonnast, kõikides valdades on toimunud elanikkonna vähenemine (vaata tabel 2. Elanikkonna arv omavalitsustes.). Alates 2002. – 2008. aastani on Alajõe vallast lahkunud 55 inimest, Iisaku vallast 89 inimest, Illuka vallast 100 inimest, Lohusuu vallast 40 inimest, Mäetaguse vallast 46 inimest ja Tudulinna vallast 32 inimest. Neid arve jälgides võib teha järelduse, et inimesed kolivad maapiirkonnast ära linnadesse. Maapiirkonnad jäetakse maha, kuna kohalikes omavalitsuste piirkondades on puudulik ettevõtlus ja majandus. Inimesed suunduvad linnadesse, kus on tööd.

Tabel 2. Elanikkonna arv omavalitsustes (Statistikaamet 25.01.2009)

AastaKOV	Alajõe vald	Iisaku vald	Illuka vald	Lohusuu vald	Mäetaguse vald	Tudulinna vald
2002	388	1 486	1 078	852	1 580	653
2003	379	1 477	1 065	840	1 562	651
2004	373	1 456	1 045	831	1 558	646
2005	360	1 433	1 034	825	1 556	638
2006	345	1 425	1 013	818	1 547	629
2007	338	1 409	990	811	1 542	626
2008	333	1 397	978	812	1 534	621

Vaadates statistilisi andmeid valdades hukkunute kohta, siis kõige rohkem tulekahjudes hukkunuid oli 2005. aastal, kus kuues vallas kokku oli 8 hukkunut – Ida-Virumaal oli sel aastal kokku 36 hukkunut. Lõputöös vaadeldavates valdades ei olnud ühtegi hukkunut 2006. aastal, kuid Ida-Virumaal kokku oli 24 hukkunut. (Tabel 3). Inimeste jäämine tulekahjudesse väheneb igal aastal ning loodame, et see toimub ka järgnevatel aastatel. Loota tuleb projektile „Tuleohutu kodu”, mille raames paigaldatakse majapidamistesse suitsuandureid ning et alates 1. juulist 2009 on Eestis suitsuandurid kohustuslikud.

Tabel 3. Hukkunud inimesed 2004. – 2008. aastal KOV

KOV/aasta	2004	2005	2006	2007	2008
Alajõe		1			
Illuka	1	1		3	
Iisaku		1			
Lohusuu					1
Mäetaguse		2			
Tudulinna	3	3			
Ida-Virumaa kokku	23	36	24	14	12

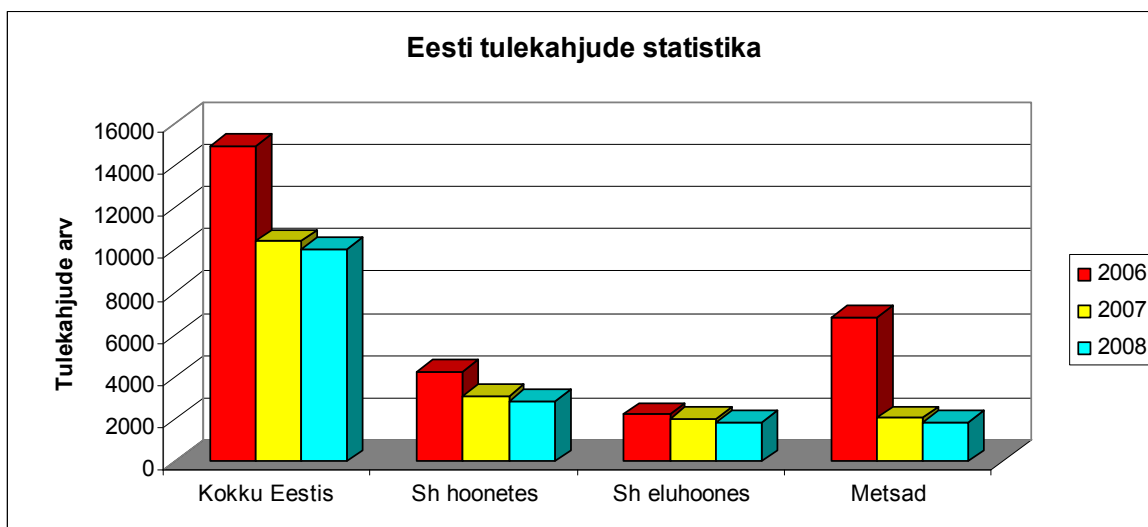
Vaadates Eesti tulekahjude statistikat (vaata tabelit 4. Eesti tulekahjude statistika), siis näeme ka iga-aastast tulekahjude arvu vähenemist. Võrdluseks on aastad 2006 – 2008. Eestis kokku on tulekahjude üldarv vähenenud 4848 võrra, sealhulgas hoonete tulekahjud on vähenenud 1388 võrra, eluhoonetes on tulekahje 367 võrra vähem, 2008. aastal on 4912 metsatulekahju vähem kui 2006. aastal.

Metsatulekahjud võivad erineda ilmastikust, kui ka ennetuse poolt tehtavast teavitustööst. Võime arvata, et inimesed on muutunud meil teadlikumateks, süütavad vähem kulu ning jälgivad metsas käimise ja küttekolde välise tuletegemise nõudeid ja reegleid.

Tabel 4. Eesti tulekahjude statistika

Tulekahjude jaotus/aasta	2006	2007	2008
Kokku Eestis	14900	10400	10052
Sh hoonetes	4265	3069	2877
Sh eluhoones	2226	2014	1859
Metsad	6783	2055	1871

Eesti tulekahjude statistiliste arvude diagrammil joonis 2 on näha tulekahjude hüppelist langust. Kuid seda ei saa öelda autori töös käsitletud kohalike omavalitsuste kohta – nendes valdades toimub vähenemine aeglaselt. Vaata tabel 4 ja joonist 2.

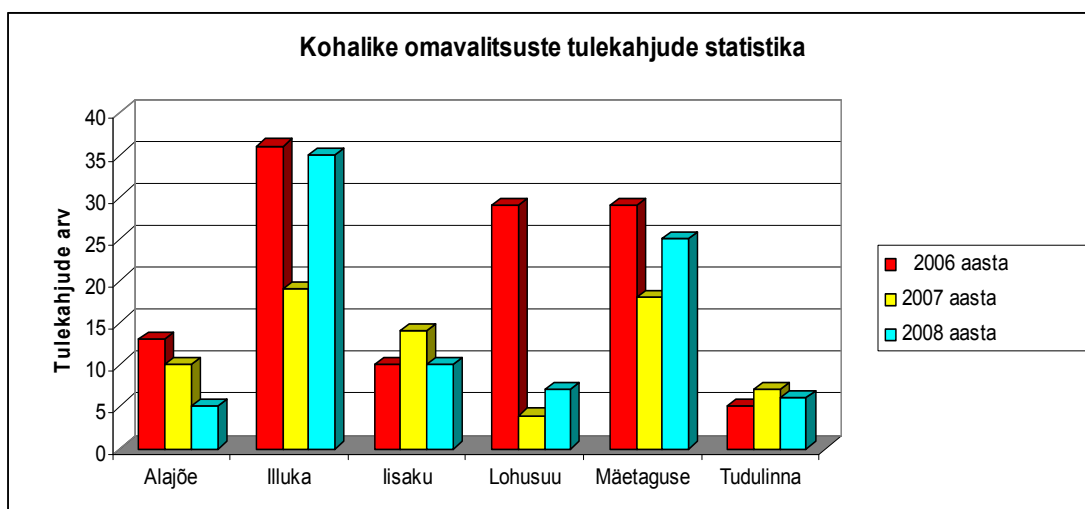

Joonis 2. Tulekahjude statistika Eestis

Kui kuue omavalitsuse 2006. aasta tulekahjud kokku olid 122, siis 2007. aastal oli tulekahjude arv juba 50 tulekahju võrra vähenenud ja 2008. aastal oli tulekahjude arv võrreldes 2006. aastaga vähenenud 34 tulekahju võrra. Võrreldes 2007. ja 2008. aastat on tulekahjude arv piirkonnas kasvanud 16 võrra 2007. aasta suhtes. Vaata tabel 5 ja joonis 3.

Tabel 5. Kohalike omavalitsuste tulekahjude statistika

KOV/aasta	2006	2007	2008
Alajõe	13	10	5
Illuka	36	19	35
Iisaku	10	14	10
Lohusuu	29	4	7
Mäetaguse	29	18	25
Tudulinna	5	7	6
KOKKU	122	72	88

Joonis 3. Kohalike omavalitsuste tulekahjude statistika

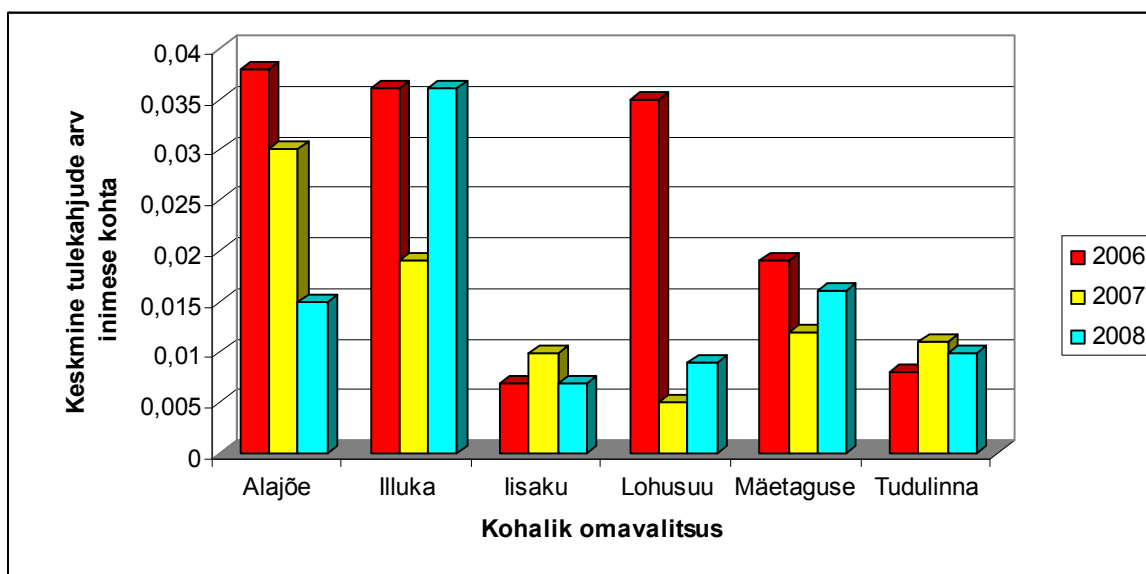
Autor on koostanud tabeli 6, kus on välja arvutanud kohalike omavalitsuste tulekahjude suhtarvu ühe kohalikus omavalitsuses elava inimese kohta. Tabelis on välja toodud kuue omavalitsuse kolme 2006. – 2008. aasta tulekahjude keskmine.

Tabel 6. Keskmine tulekahjude arv inimese kohta

KOV / aasta	2006	2007	2008
Alajõe	0,038	0,030	0,015
Illuka	0,036	0,019	0,036
Iisaku	0,007	0,010	0,007
Lohusuu	0,035	0,005	0,009
Mäetaguse	0,019	0,012	0,016
Tudulinna	0,008	0,011	0,010

Tabeli 6 kohta koostas autor joonise 4, kust võime vaadata, milline kohalik omavalitsus on turvalisim. Kõige turvalisemaks omavalitsuseks on osutunud Iisaku vald, kus ühe inimese kohta on keskmiselt toimunud 2006. aastal 0,007 tulekahju, 2007. aastal on tulekahjude arv suurenenud nelja tulekahju võrra, see on 0,003 tulekahju võrra rohkem tulekahjusid kui 2006. aastal. 2006. ja 2008. aasta on kujunenud haruldasteks – nendel aastatel on tulekahjusid olnud ühepalju, mis on 10. Turvalisuse poolest on 2008. aastal järgmisel, seega teisel kohal, Lohusuu vald, kus on toimunud ühe inimese kohta 0,009 tulekahju – mis on 7 tulekahju aastas. Kolmandaks jääb Tudulinna vald 0,010 tulekahjuga inimese

kohta, neljandaks Alajõe 0,015 tulekahjuga, viiendaks Mäetaguse vald 0,016 ja kuuendaks Illuka vald 0,036 tulekahjuga inimese kohta. Illuka valla tulekahjude arvu on tõstnud 2008. aastal metsa- ja maastikupõlengud. Ega aastad ei ole vennad. 2007. aastal oli kõige rohkem tulekahjusid inimese kohta Alajõe vallas, kus ühe inimese kohta toimus 0,03 tulekahju. Kõige vähem tulekahjusid oli Lohusuu vallas, ühe inimese kohta 0,005. 2006. aastal oli tulekahjude poolest Alajõe vald samuti kõige suurema arvuga – 0,038, sellele järgnesid Illuka, Lohusuu, Mäetaguse, Tudulinna ja Iisaku vald.

Joonis 4. Keskmine tulekahjude arv ühe inimese kohta KOV aastatel 2006-2008

2.4. ABI TULEKAHJUDE KORRAL

Päästeteenistuse tuletõrjujad-päästjad, kelle põhiülesandeks tulekahju kohal on ohtu sattunud inimeste päästmine ning tulekahju kiire ja efektiivne kustutamine, saavad tulekahjuohvrit sündmuskohal mitmel viisil abistada.

Üldjuhul toimub ohvri abistamine tulekustutus- ja päästetööde juhi korraldusel või teadmisel. Tõrjujate-päästjate poolt ohvrile sündmuskohal antava abi põhilisteks viisideks on (EV Sotsiaalministeerium: 78; 79) :

- Ohvrile meditsiinilise esmaabi andmine parameedikute ettevalmistusega tõrjujate-päästjate poolt enne kiirabi brigaadi sündmuskohale saabumist;
- Ohvritele antava edasilükkamatu abi vajaduse ja mahu hindamine tulekustutus- ja päästetööde juhi poolt sündmuskohal, kes informeerib sellest kohaliku omavalitsust (ajutise eluaseme muretsemine, päästetud vara hoiule võtmine või ajutisse elukohta toimetamine jne);
- Kuni kohaliku omavalitsuse poolt ohvrile vajaliku abi andmiseni ohvri sooja ruumi, mootorsõiduki kabiini või kuuma joogi valmistamise võimalusega autobussi toimetamine; talvetingimustes ohvrile päästeasutuses olevate tekkide, riietusesemete või jalanõude laenamine; koduloomadele ja lindudele ajutise varjupaiga leidmine jms;
- Ohvrile psühholoogilise abi osutamise vajadusest vastava institutsiooni teavitamine ja selle esindaja sündmuskohale kustumine; kuni kutselise psühholoogi sündmuskohale saabumiseni kogemustega ja psühholoogilise andega tuletõrje. Ja päästetöötaja ohvriga suhtlemiseks määramine;
- Tulekahju kohal tulekahjuasja kohtueelset menetlemist läbiviiva tuleohutusjärelevalveametniku poolt ohvri abistamine seletuse või ülekuulamisprotokolli vormistamisel.

3. PÄÄSTETEHNIKA JA VEEVARUSTUS NING OHTLIKUD ETTEVÕTTED

Foto 2 Päästekomandode paiknemine Ida-Eesti päästekeskuses 2008 aasta seisuga (<http://www.rescue.ee/977> 21.02.2009)

PÄÄSTETEHNIKA JA VEEVARUSTUS

Lõputöös käsitletud valdu teenindavad Iisaku päästekomando, Iisaku abikomando (MTÜ), Lohusuu abikomando, Jaama abikomando. Lohusuu ja Jaama komandod on vallavalitsuste finantseeritavad ja teostavad päästetöid lepinguliselt. Leping on sõlmitud Ida-Eesti Päästkeskuse ja kohalike omavalitsuste: Lohusuu vallavalitsusega, Illuka vallavalitsusega. Iisaku abikomando on välja kujunenud vabatahtlikest, kes on koondunud mittetulundusühingusse. Vastavalt väljakutse astmest tulevad nendele komandodele appi ka Avinurme -

Mustvee, Jõhvi- ja Kohtla-Järve päästekomandod (Vaata lisa 2 Ida - Virumaa komandode väljasõidu piirkond.). Kaardistatult ja nimekirjadega on olemasolevad veevõtukohad, mida kasutavad päästekomandod päästetöödel (Vaata lisa 3 veevõtukohtade nimekiri). Iisaku päästekomando teostab selles piirkonnas veevõtukohtade kontrolli, millega kaasnevalt teevad meeskonnad piirkonnaõpet. Kontrolli tulemused teavitatakse kohaliku omavalitsuse juhtidele, kes reageerivad vastavalt võimalustele. Paljud veevõtukohad on puudulikult märgistatud või on üldse märgistamata. Omavalitsusi on nendest probleemidest teavitatud.

Tulekahju kustutusega hakkavad päästjad tegelema koheselt, olles saanud väljakutseteate häirekeskuse päästekorraldajalt.

Tulekahjuga võitlemine algab kohe pärast tuletõrjujate sündmuskohale jõudmist. Üks meeskond koosneb meeskonnavanemast, vähemalt kahest tuletõrjujast ja autojuhist. Autojuht on lisaks autojuhtimisele vastutav ka kustutusautol olevate agregaatide töö eest. Suitsusukeldumislüli moodustavad kolm tuletõrjujat: suitsusukeldumispaar ja suitsusukeldusjuht, kelle ülesandeks on jälgida ohte ning pidada sidet suitsusukeldujatega.
(R. Crummenerl:17)

Töös käsitletud piirkonna peamised kustutusjõud paiknevad Iisaku alevikus, Iisaku päästekomando baasil. Komandosse kuulub 15 päästjat. Vahetused on kolmeliikmelised ja sündmuskohale reageerib kaks masinat, põhiauto ja paakauto (Vaata foto 3 põhiauto, foto 4 paakauto). Iisaku päästekomandos on ka eritehnikat, mida saab kasutada metsakustutusel: ZIL 131, mis on kõrgendatud läbivusega tulekustutusauto; metsas liikumiseks on ARGO – amfiibsõiduk ja metsas inimeste transportimiseks BANDVAGN 206A MT. Abikomandode kasutada on Iisaku abikomandos kõrgendatud läbivusega tulekustutusauto ZIL 131 ja tulekustutusauto ZIL 130, Lohusuu abikomandol on kasutada ZIL 130 ja Jaama abikomandol GAZ 66, mis on ka kõrgendatud läbivusega tulekustutusauto.

Foto 3. Põhiauto

Foto 4. Paakauto

Iisaku päästekomando teeninduspiirkonnas on ka Eesti Riigi Kirde Piirivalvepiirkonna omavalitsused, sellega kaasnevalt teevad päästjad koostööd piirivalvuritega sündmuskohtadel. Koostööpartneriteks on politsei ja kiirabi ning Riigimetsa Majandamise Keskuse Alutaguse metaskond.

OHTLIKUD ETTEVÕTTED

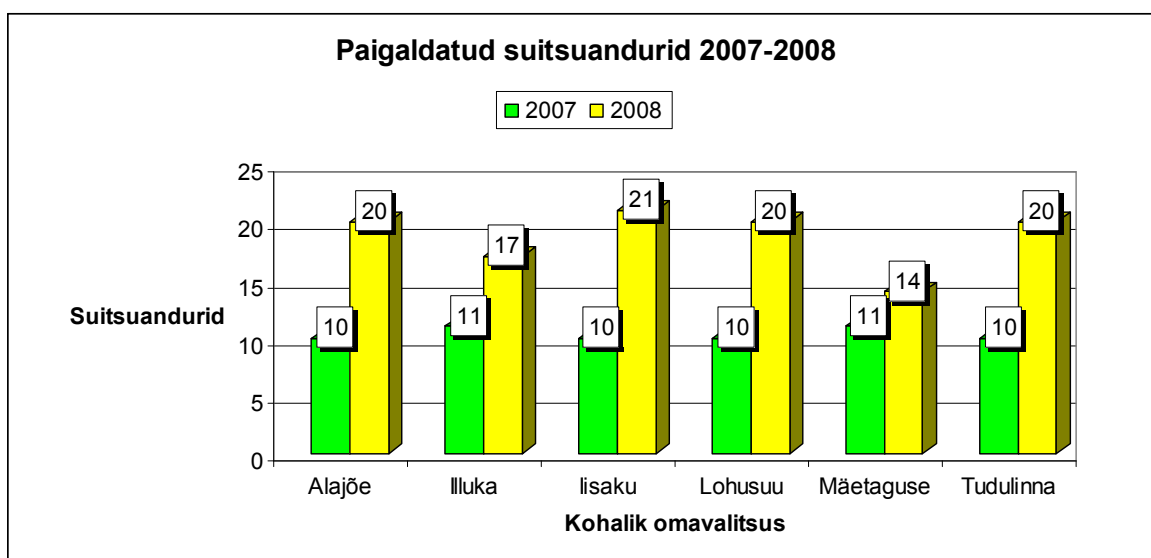
Ohtlikeks ettevõteteks on selles piirkonnas Eesti Põlevkivi AS-ile kuuluvad Estonia kaevandus – asukohaga Väike-Pungerja küla, Mäetaguse vald (kaevanduse territooriumil ladustatakse põlevkiviõli 196 tonni); Viru kaevandus – asukohaga Kalina küla, Mäetaguse vald (kus ladustatakse põlevkiviõli 50 tonni); Iisaku vallas, Iisaku alevik Tartu mnt 67 asub tankla Olerex, kus on 81 tonni diiselmootorit, 54 tonni autobensiini ja 27 tonni eriotstarbelist diiselmootorit

3.1. KOHALIKE OMAVALITSUSTE JA PÄÄSTEKOMANDODE SEISUKOHAD

Kahjuennetus kui tegevus on pikaajaline ja aeganõudev tegevus. Esimesed märgid olukorra paranemisest ei pruugi tekkida üleöö. Kui taoline tegevus suudab pikemas perspektiivis kahjuriske maandada, siis on see oma eesmärgi täitnud ning kasulik kõikidele osapooltele. Kohalikud omavalitsused on hakanud mõistma probleemi olemust ja on nõus panustama vähekindlustatud inimeste kodude tuleohutuselase turvalisuse suurendamisse. Esimese sammuna olukorra parandamiseks on omavalitsuste koostöö Päästeameti projektiga „Tuleohutu kodu”, mille raames on kohalikud omavalitsused soetanud sadu suitsuandureid, mida on koos päästekomandode töötajatega paigaldatud kohaliku omavalitsuse poolt väljavalitud vähekindlustatud peredele. Päästjad külastavad majapidamisi ja kortereid koos omavalitsuste sotsiaaltöötajatega, kes on nõus tegema esmast selgitustööd, suurendamaks inimeste huviatust tuleohutuselase koolituse osas. Selle projektiga kaasnevalt saavad päästjad ülevaate nende piirkonnas elavatest peredest, kes on vähekindlustatud ning vanuritest, kes elavad üksi, kõrvalistes kohtades ja vajavad abi. Päästjad õpivad sellega tundma oma piirkonda.

3.2. VÕIMALIKUD LAHENDUSED PROBLEEMIDELE

Kõikidel kohalikel omavalitsustel on antud võimalus osaleda Päästeameti projektis „Kodu tuleohutuks”, sellega kaasnevalt teha oma vallas mõningad probleemsed kodud tuleohutuks ja säästa inimeste elud. Selle projekti raames on paigaldatud kohalike omavalitsuste poolt väljavalitud peredele suitsuandureid (Vaata joonis 5 ja Foto 5. ”Paigaldatud suitsuandurid 2007-2008”). Kui 2007. aastal paigaldati Ida-Virumaa kohalikesse omavalitsustesse 224 suitsuandurit, siis 2008. aastal paigaldati juba 493 andurit. Oli tunda, et lähenemas on 1. juuli 2009, kui suitsuandurid muutuvad kodudes kohustuslikeks.

Joonis 5. Paigaldatud suitsuandurid 2007-2008

Foto 5. Suitsuandur. Autori foto

Kohaliku Omavalitsuse Korralduse seaduse järgi võib kohalik omavalitsus moodustada valla- või linnavalitsuse korrakaitseüksuse või nimetada ametisse korrakaitsega tegeleva ametniku. Selle töö põhimõtte on avaliku korra tagamine valla- või linnavolikogu poolt vastuvõetud otsuste ja eeskirjade täitmise üle järelevalve teostamine kohaliku omavalitsuse määratud piirkonnas. Kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud otsused ja eeskirjad, mille täitmist selline ametnik võiks kontrollida, oleksid: avaliku korra eeskiri, heakorraeeskiri ja muud eeskirjad, mis kohalikku elu korraldavad. Avaliku korra eeskirja ja heakorraeeskirja saavad omavalitsused sisse kirjutada punkte, mis oleksid tuleohutuse mõttes ennetava iseloomuga.

Näitena võib ära tuua Mäetaguse vallavolikogu määruse nr 86, kus §12 punktis 5 on ära öeldud, et avalikes kohtades ei tohi takistada ligipääsu tuletõrje-veekohtadele. VII peatükis on ära toodud „Tuleohutuse tagamise nõuded” (Mäetaguse vallavolikogu määrus 27. märts 2008 nr 86: 09.02.2009)

Kohalikud omavalitsused peaksid tegema tihedamat koostööd päästkeskusega ja päästekomandodega, andmaks teada omavalitsuse territooriumil arenevatest ettevõtlustest, et tagada piirkonnas turvalisem ja ohutum keskkond. Päästekomandod

peavad saama informeeritud tehtavatest tee- ja ehitustöödest, et reageerides omavalitsuse territooriumile ei satuks meeskonnad tupikutesse, kuna rasketehnika ümberpööramisega kulutatakse palju aega ja ei jõuta õigeaegselt abivajaja juurde. (Министерство Внутренних Дел Российской Федераций; 5)

TULEOHUTUM ELUKESKKOND

Tuleõnnetustes hukkunute ja vigastatute arv ning tuleõnnetustega kaasnevate varaliste kahjude suurus väheneb. (Eesti TPPS aastani 2015.)

Selleks:

1. tõhustakse teavitust autonoomse tulekahjusignalisatsioonianduri vajalikkusest ja kohustuslikkusest eluruumides;
2. seadustatakse kohustus võtta ühiskondlikes hoonetes kasutusele mittesüttivad tekstiilid;
3. suurendatakse sotsiaaltöötajate ja hoolekandeametite töötajate tuleohutusosalast teadlikkust;
4. muudetakse tulekustuti omamine eluruumides kohustuslikuks.

Elanikud muutuvad teadlikumaks õigest käitumisest tuleõnnetuste korral.

Selleks:

1. kaasatakse enam vabatahtlikke tuleohutusosalaste nõustavate kodukülastuste läbiviimisesse;
2. teavitatakse avalikkust küttekollete ja lahtise tule ohutusest ning esmaste tulekustutusvahendite, sealhulgas tulekustuti kasutamisest;
3. tõhustatakse lastevanematele suunatud teavitustööd, mis käsitleb lastega seotud tuleohutusosalaseid riske;
4. parandatakse hoolekandeametite tuleohutusosalast tegevust.

KIIREM ABI

Väheneb ohukahtlusest ohu tõrjumiseni või korrarikkumise kõrvaldamiseni kuluv aeg.

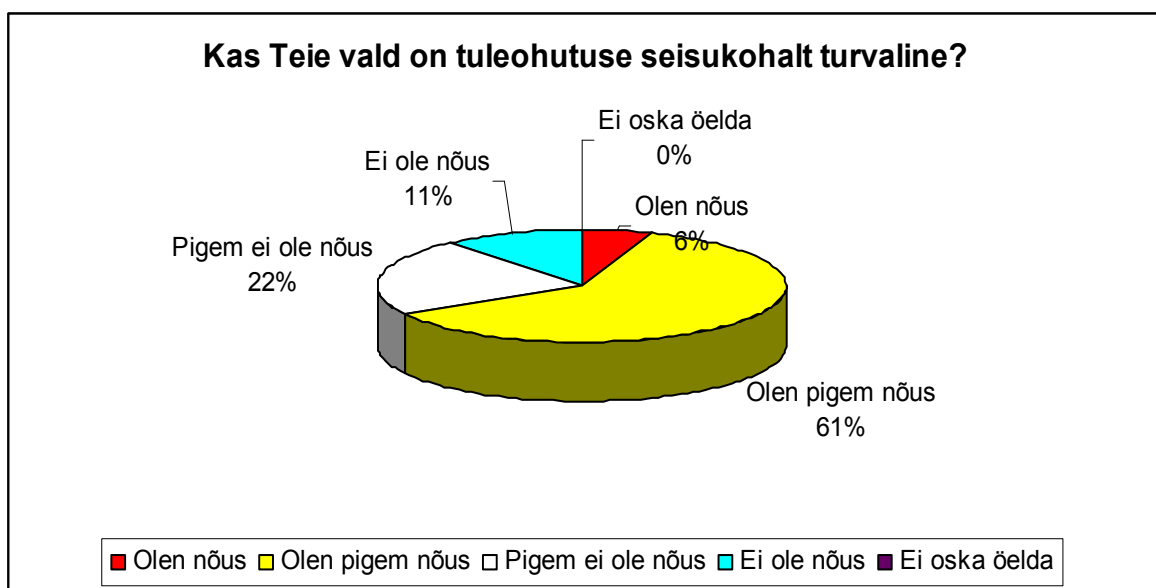
Selleks:

1. edendatakse omaalgatusel põhinevat vabatahtlike tegevust, kelle abiga on enne professionaalse abi saabumist võimalik rakendada esmaseid meetmeid tagajärgede leevendamiseks;
2. kehtestatakse politsei väljakutsete teenindamise standard ja ühtsed väljakutseprioriteedid;
3. intensiivistatakse merel patrullimist ja jätkatakse uute multifunktsionaalsete (patrullimine, päästmine merel, reostuse korje jms) laevade hankimist;
4. tõstetakse elanike teadlikkust hädaabinumbri 112 saadavast abist;
5. suurendatakse hädaabinumbri helistajale vastamise ja väljasõidukorralduse edastamise kiirust ning parandatakse õnnetusteade edastamise oskust;
6. suurendatakse päästekomandode võimekust iseseisvaks suitsu sukeldumiseks ja päästetööde tegemiseks maanteetranspordi avariide, ohtlike ainetega toimuvate õnnetuste ning hoonetes kõrgemal kui kolmandal korrusel toimuvate õnnetuste korral;
7. kasvatatakse ulatuslike metsapõlengute kustutamise ja laialdase rannikureostuse ning põlevvedelike tulekahju tagajärgede likvideerimise võimekust;
8. tõstetakse õhusõiduki abil patrullimise, otsingu ja päästetööde, reostusseire, haigete transpordi ning kiirabi lendude tegemise ööpäevaringset üleriigilist võimekust ning viiakse see vastavusse rahvusvaheliste nõuetega;
9. suurendatakse täiendavate tulekahju avastamisseadmete (lisaks autonoomsetele tulekahjusignalisatsioonanduritele) rakendamist ja sellealast teadlikkust.

4. KOV JUHTIDELE LÄBIVIIDUD UURINGU TULEMUSED

Autori poolt olid küsitletuteks määratud Ida-Virumaa kuue kohaliku omavalitsuse juhid (volikogu esimehed, vallavanemad ja abivallavanemad). Küsitletute arvuks oli 18 kohaliku omavalitsuse juhti, kes kõik vastasid küsimustele. (Lisa 4)

Esimese küsimuse *Kas Teie vald on tuleohutuse seisukohalt turvaline?* vastused on järgmised: üks küsitletavatest on nõus, 11 on pigem nõus, 4 pigem ei ole nõus, kaks küsitletavat ei ole nõus.

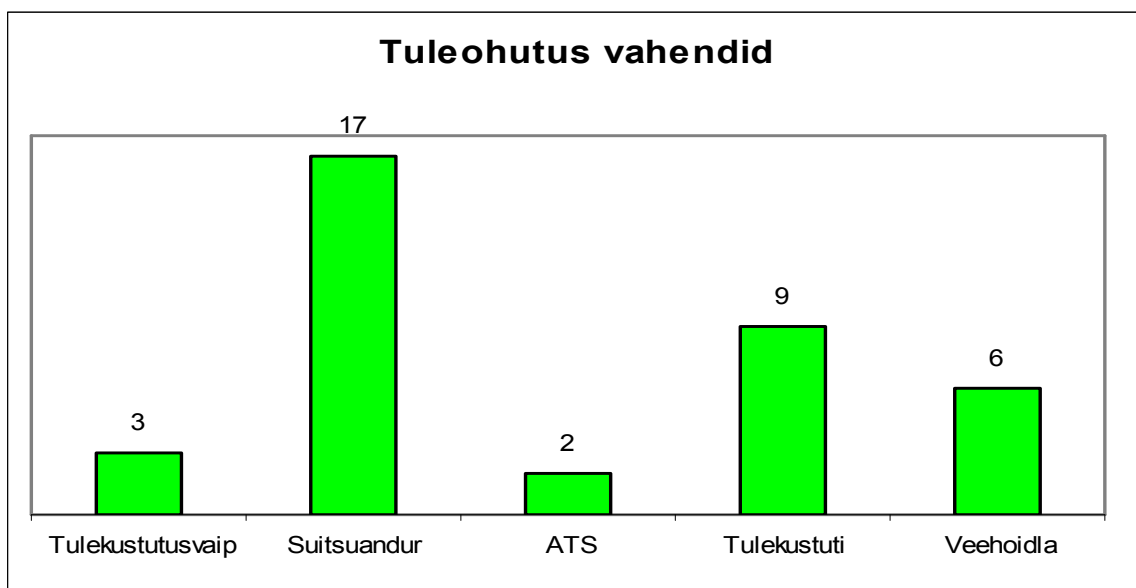

Joonis 6. Turvalisuse küsitlus

Vaadates joonist 6 saame teha järelduse, et 61 % kohalike omavalitsuste juhte hindab valla tuleohutust heal tasemel, 4 küsitletavat, mis on 22 % uuringu tulemustest, pigem ei ole nõus valla tuleohutuse turvalisuse seisukorraga, 11 % vastanutest ei ole nõus, 6 % vastab olen nõus. Tuginedes uuringu tulemustele selgus, et tulevikus on vaja tugevdada koostööd selleks, et aasta pärast vastaksid vähemalt 90% küsitletavatest, olen nõus või olen pigem nõus sellega, et meie vald on turvaline tuleohutuse seisukohast.

Teine küsimus oli autoril esitatud küsitletavate kodu tuleohutuse välja selgitamiseks. 80% vastanutest leidis, et nende kodud on turvalised, 20% pigem ei olnud sellega nõus: nende majapidamisi oleks vaja muuta turvalisemaks.

Vaadates joonist 7, näeme, milliseid tuleohutusvahendeid omavad küsitletavad oma majapidamistes. Tulekustutusvaipu omab 3 inimest, suitsuandureid 17 küsitletavatest, automaatset tuletõrjesignalisatsioonisüsteemi omab kaks, tulekustuteid omab üheksa inimeset ja veehoidla omanikke on kuus. Autori hinnangul on kohalike omavalitsusjuhtide majapidamised tuleohutusest lähtuvalt heas seisukorras: KOV juhid on enda turvalisuse eest hoolt kandnud.

Joonis 7. Tuleohutus vahendid

Vastusest küsimusele, *Kas olete nõus väitega, et kodu tuleohutumaks muutmine on igapäevane isiklik asi?* selgus, et kolmteist inimest on selle väitega nõus, neli on pigem nõus ja üks pigem ei ole sellega nõus. Eelmise küsimuse põhjal võib teha järelduse, miks juhid andsid selliseid vastuseid: nemad on ise oma kodud turvaliseks muutnud.

Autori poolt esitatud küsimuse, *Kas Teie asutuses on toimunud tuleohutuslaseid õppusi ja koolitusi?*, vastustest selgus, et üheksa küsitletavat on osalenud koolitustel, mis on toimunud väga erinevatel aegadel. Viis inimest on saanud koolitust 2008. aastal, üks 2007. aastal ja üks 2004. aastal, kaks küsitletavat ei mäletanud, millal nad on koolitusel või õppusel osalenud, kolm küsitletavat ei osanud vastata, kuus küsitletavat ei olnud koolitusel osalenud. Analüüsinud omavalitsusjuhtide vastuseid, selgus, et koolitusi on vaja kindlasti läbi viia, kuna neid on korraldatud vähe. Märkimist väärib asjaolu, et KOV juhid on siiani

olnud seisukohal, et ohu olukorras osatakse õigesti käituda ning seetõttu on otsustatud turvalisuse koolituse arvelt kokku hoida.

14. küsimuses (Vaata lisa 1) selguvad KOV-i juhtide koostöö soovid, milleks on õppused ning koolitused koostöös päästekomando ja päästekeskusega. Autor märgib ära, et koostööna mainisid küsitletavad vajadust informeerida päästekeskust kohaliku omavalitsuse territooriumil toimuvatest sündmustest ning võimalusel tagada päästekomando osalemine või üritustel viibimine.

Küsimusele, *Kas Teie töötajad oskavad käituda tulekahju korral?* vastas 11 kohaliku omavalitsuse juhti, et töötajad pigem oskavad, 2 vastas, et töötajad oskavad kindlasti, 3 ei olnud kindlad, 1 ei osanud vastata. Vastustest järeldub, et koolituste läbiviimine on vajalik.

Kui küsitletavatelt küsiti tegevust ATS-i rakenduse korral (vaata Lisa 1 küsimus 6), siis selgus:

- esimeseks tegevuseks on 12-1, kontrollin millisest kohast tuli häire
- teiseks tegevuseks kaheteistkümmel oli helistamine 112-le
- kolmandaks 9 alustaks inimeste evakueerimist
- neljandaks 8 sulgevad ukSED, aknad ja väljuvad hoonest

Telefonile 112 helistaks esimesena üks inimene, neli oleks koheselt alustanud inimeste evakuatsiooni. Vastates nendele küsimustele, ootas autor väga erinevaid vastuseid, kuna ekstreemolukorras käituvad inimesed väga erinevalt ja küsimustele vastates olid vastajad rahulikes tingimustes. Viies küsitletavad endast välja, tuleks nende käitumine vastustest erinev. Kuid küsimustele vastati siiski õieti, ka järjestus oli õige.

Kohaliku omavalitsuse juhtidest kolmteist olid kursis viimati nende territooriumil toimunud tulekahjust, viiel puudusid teadmised. Omavalitsusjuhid soovivad, et neid oleks nende territooriumil toimunud sündmustest informeeritud.

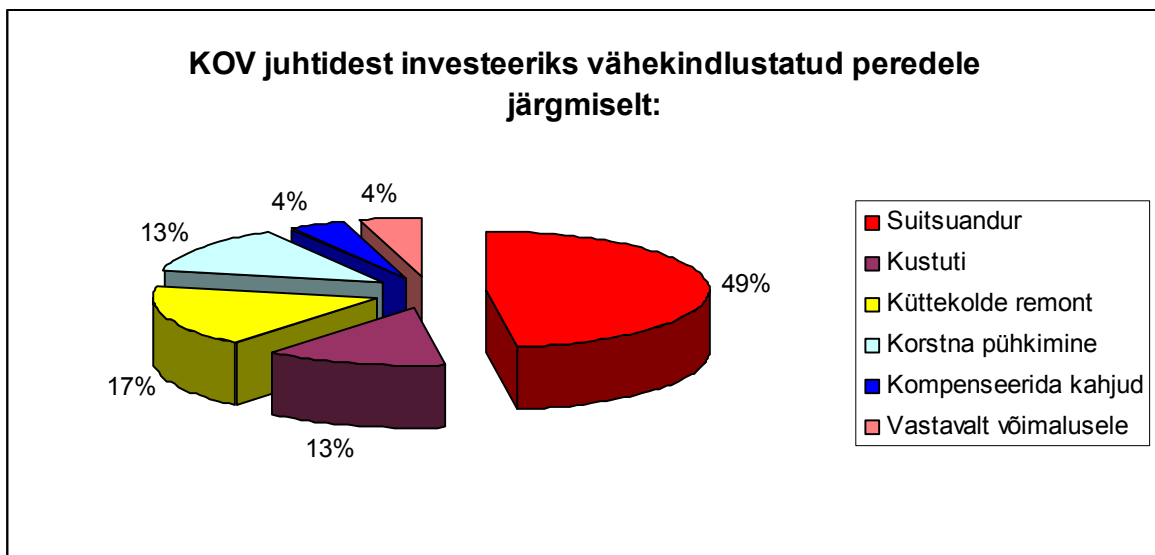
Küsimustiku kaheksandas küsimuses oli kontrollitud kohalike omavalitsusjuhtide teadlikkust tuletõrje-veevõtukohtade ja -hoolduse kohta. Selgus, et veevõtukohti teavad 15 omavalitsuse juhti, kolm ei tea üldse. Selgus ka see, et KOV-i juhid ei tea, kes peaks veevõtukohti hooldama.

Töö autor teavitas kohalikke omavalitsusjuhte tule tõrje veevõtukohtade ja –hoolduse kohta ning viis nad kurssi seadusandlusega.

Kohalikud omavalitsusjuhid olid teadlikud sellest, mitme minuti jooksul jõuab nende keskusesse lähim päästeauto, milline komando millisest kohast reageerib.

Vaadates joonist 8, selguvad 11. küsimuse vastused (vaata lisa 1). Vastustest selgub, millesse kohalikud omavalitsusjuhid võimaluse korral vähekindlustatud perede jaoks investeeriks.

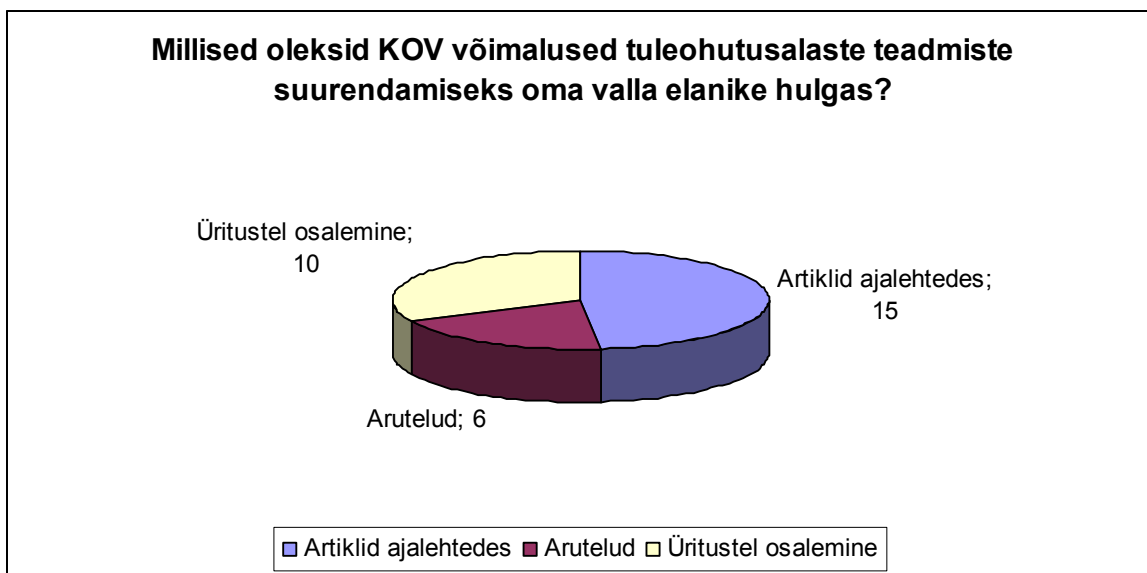
49% ostaks vähekindlustatud peredele suitsuandurid, 13% ostaks tulekustuteid ja samas eraldaks vahendeid ka korstnate puhastamiseks, küttekoldeid remondiks 17%. 4% leiaks vähekindlustatud peredele võimaluse kompensatsiooniks peale tulekahju ning 4% vastas, et tegutsetakse vastavalt kohaliku omavalitsuse eelarve võimalusele. Paljud omavalitsused on juba headel aastatel teinud investeeringuid, nendeks olid Iisaku vald, kes on ostnud vähekindlustatud peredele suitsuandureid 40 tükki ja ka Mäetaguse vald, investeerides 500 suitsuandurile, millest 400 on kohaliku omavalitsuse territooriumile üles pandud. Mäetaguse vald on leidnud võimaluse, et kõik valla majapidamised saaks 1. juuliks 2009 suitsuanduri.

Joonis 8. KOV juhtidest investeeriks võimaluse korral vähekindlustatud peredele

Millised oleksid KOV võimalused tuleohutuslaste teadmiste suurendamiseks oma valla elanike hulgas? Vaata lisa 1.

KOV-i juhid vastasid ühiselt ajalehed, 10 lisas juurde teavitustöö üritustel. Kohalike omavalitsuste peamiseks info kandjaks on siiski kohalikud ajalehed, millesse nad meelsasti päästealast infot ülesse panevad. Kuna omavalitsused toetavad oma väljaandeid täielikult, jõuavad ajalehed ka nendeni, kes ajalehti pole tellinudki (Joonis 9).

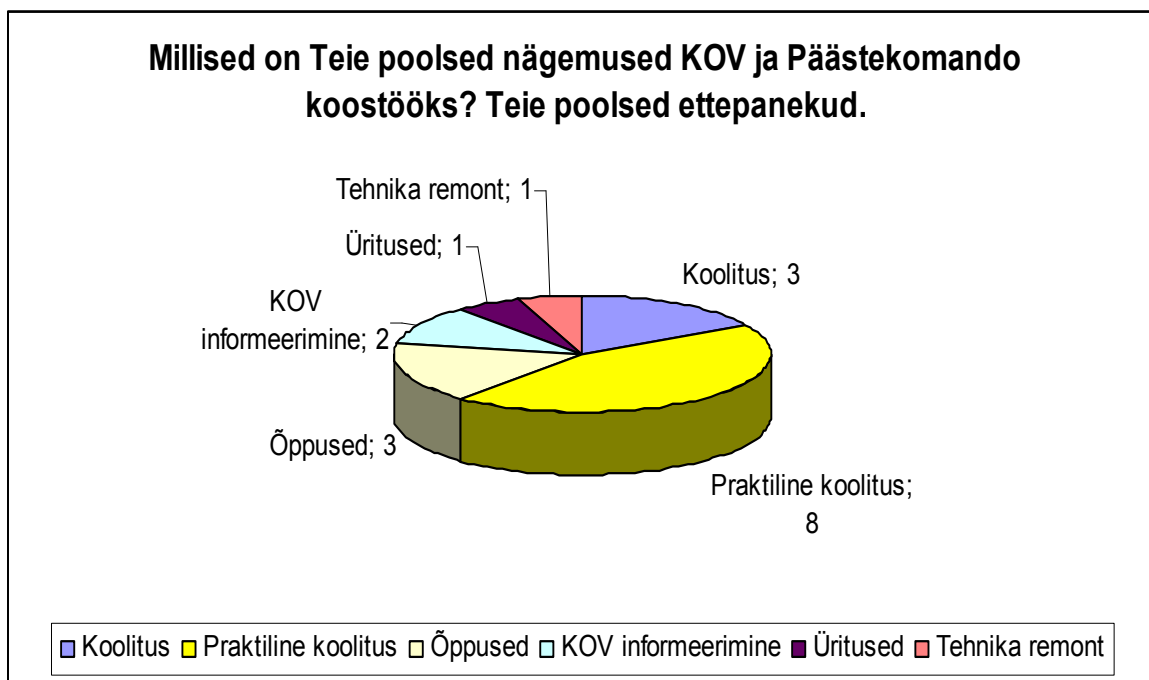
Joonis 9. Valla elanike teadmiste suurendamise võimalused

13 küsimuses küsiti, kas KOV saaks oma haldusterritooriumil parandada tuleohutuslast olukorda? Kui jah siis millega? Vastused olid järgmised:

Kuus vastajat looks juurde uusi veevõtukohti, üks tegeleks teavitustööga, üks paigaldaks automaatseid tulekahju avastamise süsteeme, toetusi jagaks kaks inimest, informatsiooni jagamisega tegeleks üks ja mittetulundusühinguid toetaks kaks. Sellised ongi antud hetke omavalitsuste poolsed otsused. Toetustega tegeles Mäetaguse vallavalitsus, kuid leidis, et toetusi rahaliselt välja ei maksta, kuna kogemused näitavad, et peamised tulekahjude ohvrid on vähekindlustatud pered ja alkoholilembesed isikud. Sageli juhtus nii, et hakati kohe rahalisi vahendeid „hävitama“ alkoholiga ja elamistingimuste parandamiseni need ei jõudnudki. Vald otsustas anda toidupakid, mis on ka autori poolt heakskiitu leidnud. Teised omavalitsused on leidnud võimalusi soetada ehitusmaterjale ja vajaminevaid riidesemeid, jalatseid. On korraldatud ka korjandusi.

Milline on Teiepoolne nägemus KOV ja Päästekomando koostöök? Teiepoolsed ettepanekud.

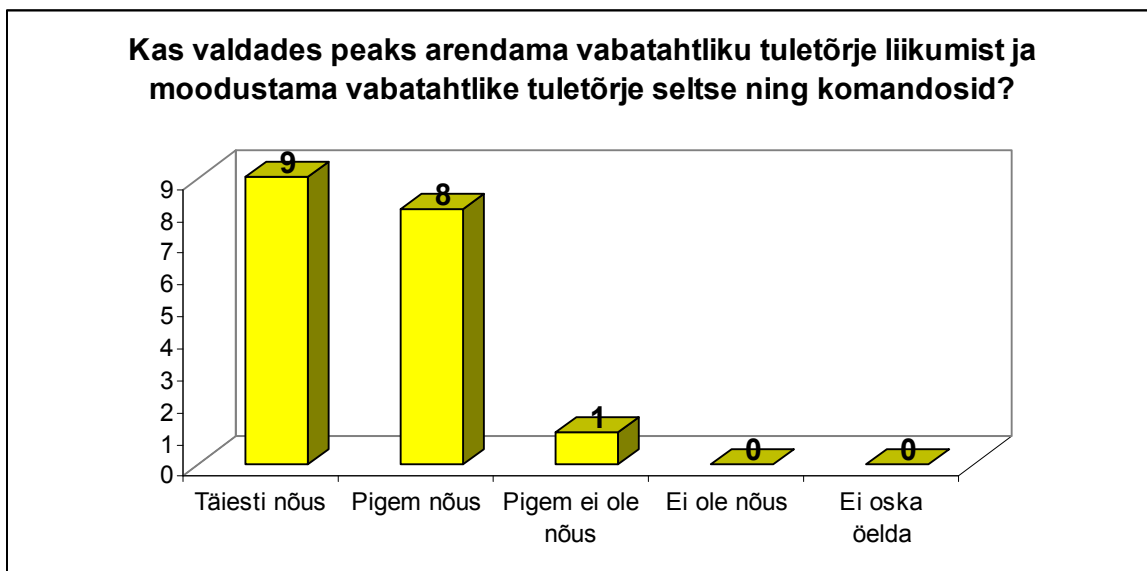
Sellele küsimusele olid järgmised vastused: praktilist koolitust sooviks 8, õppusi ja koolitust 3, omavalitsusjuhtide informeerimist 2, üritustel päästekomando osalemist 1 ning tehnika remonti sooviks 1 küsitletav. (Vaata joonist 10)

Joonis 10. Koostöö ettepanekud

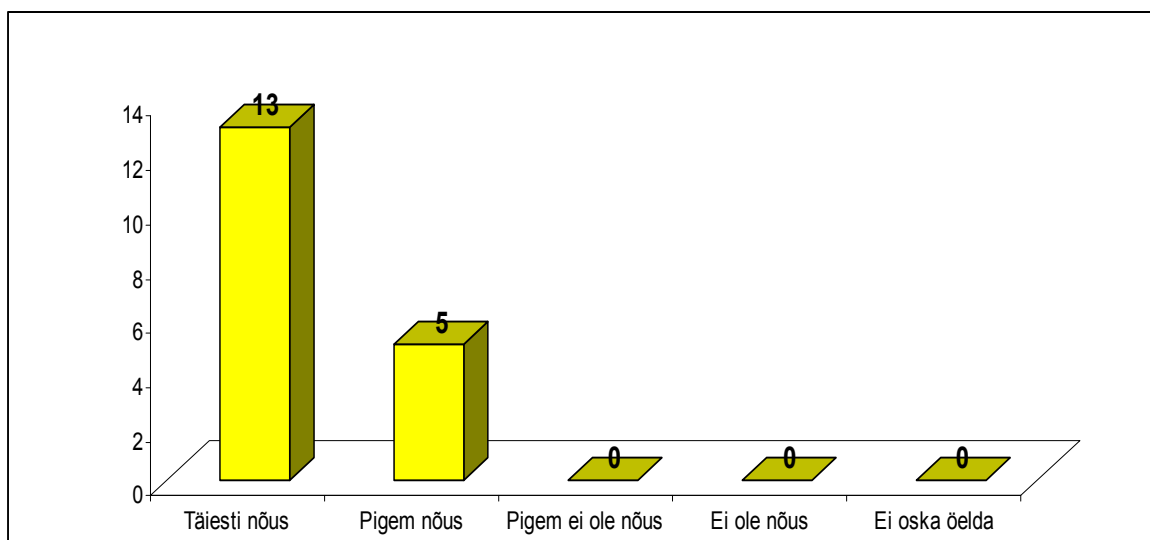
Üks inimene ei nõustunud väitega, et riik ja KOV peaksid aitama vähekindlustatuid oma kodusid tuleohutumaks muuta, väitega nõustus täielikult 8 ja pigem nõus oli 9 küsitletavat.

Vabatahtlike tuletõrjeseltside ja komandode arendamise ja moodustamisega valdades oli täiesti nõus 9, pigem nõus 8, üks küsitletavatest pigem ei olnud nõus (Vaata joonist 11). Omavalitsuste juhid on seatud väga raskesse olukorda nii materiaalselt kui ka rahaliselt. Eesti Riigil on hetkel raske majanduslik olukord, seetõttu on ka omavalitsused raskes seisukorras. MTÜ-d on saanud omavalitsuste poolset iga-aastast toetust, kuid sellel aastal tuli paljudel omavalitsustel rahalisi vahendeid kärpida.

Joonis 11. Vabatahtlike tuletõrje liikumiste arendamine

Vaadates joonist 12, näeme 17 küsimuse (Lisa 1), kas KOV peaks rohkem panustama valla tuleohutuse taseme tõstmisele, vastust. Sellega oli täiesti nõus 13 vastajat ja pigem nõus 5. Enamus vastajatest lubasid suuliselt, et kui aga leitakse järgmistel aastatel vahendeid, siis investeeritakse kindlasti ka tuleohutusse.

Joonis 12. Kohalike omavalitsus juhtide arvamus.

KOKKUVÕTE

Päästeteenistuse arengukavas aastateks 2005-2009 nähakse ühe prioriteetsema tegevusena ennetustööd. Päästeala ennetustöö strateegias aastani 2011 on tuleohutuselase tegevuse tõhusamaks muutmisel Päästeteenistuse ühe partnerina kirjeldatud kohalike omavalitsusi. Ennetustöö tõhustamiseks on vajalik tihedam koostöö kohalike omavalitsustega alates päästekomando tasandilt, kuna päästekomando töötajad on esimesed, kes jõuavad sündmuskohale, kus kohalikud inimesed vajavad abi.

Töö eesmärk oli uurida ja analüüsida inimeste turvalist keskkonda päästealal Ida-Virumaa kuues kohalikus omavalitsuses (Mäetaguse, Illuka, Iisaku, Tudulinna, Alajõe ja Lohusuu). Antud uurimistöösse on kaasatud KOV esindajad, Riikliku Päästeteenistuse Ida-Eesti Päästekeskus, KOV Päästeteenistused, MTÜ. Tõstatatud probleem on KOV toetamine inimeste turvatunde ja tuleohutuse tagamisel eelpool antud kohalikes omavalitsustes ja kohalike omavalitsuse juhtide teadlikkuse tõstmine tuleohutuse alal.

Lõputöö eesmärgi täitmiseks viis autor kohalike omavalitsus juhtide seas läbi küsitluse. Küsitlus toimus 2009 aasta märtsikuu jooksul.

Küsitluse käigus selgus (id):

- KOV teadlikus oma valla ja oma kodu tuleohutusest;
- puudused, mis takistavad päästekomando ja kohaliku omavalitsuse head ning sujuvat koostööd;
- KOV juhtide rahalised võimalused abistamiseks kohaliku omavalitsuse vähekindlustatud peresid;
- võimalused maksta toetusi tulekahjus kannatada saanud peredele.

Autor märgib ära, et üldiselt on omavalitsuse juhid järgmisel seisukohal: inimene peab püüdma ise hakkama saada, kui see aga ei õnnestu, võimaldab omavalitsus abi. Sellise käitumisega püüavad omavalitsused ära hoida õpitud abituse sündroomi kujunemist: inimese sellist käitumist, kui ta kogu aeg loodab kõrvalisele abile ja ei tee kõige vähematki, et ise ennast abistada.

Kohalikud omavalitsused on suutelised tuleohutusosalast turvalisust suurendama läbi kohaliku seadusandluse. Kohalike eeskirjade kehtestamisega saab reguleerida lahtise tule kasutamist ja nõuda territooriumi heakorrastust ja puhtust, mis vähendab tuleohtu. Tutvud omavalitsuste volikogude poolt vastuvõetud määrustega, leidis autor, et paljudel omavalitsustel on vananenud määrused, millele tuleks juurde lisada tuleohutuse- ja turvalisusealaseid teemasid ja alapunkte, eriti sellekohta, mis puudutavad omavalitsuse territooriumil asuvaid tuletõrje veevõtu kohti, nende hooldust ja kontrolli. Autor peab silmas, et määrustesse tuleb lisada ka hoonete juurde parkimise kord ja ära määratleda vahemaa tehnikaparkimisel ning parkimiskohad hoonete territooriumil.

Märkimist väärrib asjaolu, et omavalitsuse juhtidel puudub selge ülevaade tuletõrje veevõtu kohtadest. Töö autor tõstab olulise tegurina esile vajaduse edastada päästekomandodes tehtud töö (veevõtu kohtade kaardistamine) ning teavitada kohalike omavalitsusjuhte hetkeolukorrast.

Lõputöö koostamise käigus puutus autor tihedalt kokku kohalike omavalitsusjuhtidega, leidis ühise keele ja leppis kokku päästkeskuse, päästekomando ja kohaliku omavalitsuse ühised eesmärgid, mille poole edasi liikuda ja päästekomando teenindatavate kohalike omavalitsuste ohutu elukeskkonna tagamise.

Autor leiab, et lõputöö „KOHALIKU OMAVALITSUSE JA PÄÄSTEKOMANDO KOOSTÖÖ OHUTU ELUKESKKONNA TAGAMISEL” täitis püstitatud eesmärgi.

VÕÕRKEELNE KOKKUVÕTE

Цель работы состоит в том, чтобы исследовать и проанализировать среду безопасности людей в спасательной области в шести местных самоуправлениях Ида-Вирумаа (Мяетагузе, Иллука, Иисаку, Тудулинна, Алаые и Лохусуу). В данной исследовательской работе были использованы представители местных органов самоуправления, Восточно-Эстонский Спасательный Центр Государственной Службы Спасения, Службы Спасения местных органов самоуправления, Недоходные Сообщества.

Поднятой проблемой является поддержка органами местных самоуправлений обеспечения чувства безопасности человека и пожарной безопасности в названных ранее местных самоуправлениях, и осведомлённость руководителей местных самоуправлений в области пожарной безопасности.

Обеспечение и формирование безопасной среды обитания является совместной деятельностью отдельно взятой личности, организаций, органов местного самоуправления и государства, в которой центральной государственной ролью является, прежде всего, осуществление государственного надзора и вмешательства или предотвращение и ликвидация последствий. Формирование безопасной среды или профилактическая деятельность – это, прежде всего, общее дело в котором, например, Служба Спасения своей профилактической работой может формировать, как жизнь целиком, так и безопасность среды проживания.

В Эстонии исчезают маленькие спасательные команды, которые расположены в малонаселённых районах. Эти команды принадлежат к первой группе, и у них отсутствует возможность дымового погружения, их состав небольшой – 2-3 человека.

В нижеследующей работе я постараюсь также рассмотреть способность спасательных команд, обслуживающие шесть местных органов самоуправления, спасать людей (осуществить дымовое погружение). В настоящей работе хотелось бы выяснить, какие альтернативные решения предлагают руководители местных органов самоуправления и, по возможности, найти их применение в волостях. Задача

местного самоуправления – делать местную политику, организовывать местную жизнь. Информирование, консультирование и привлечение не является заменой инициативам и решениям самоуправления.

На правительстве лежит роль лидера и граждане ждут, что они эту роль и выполняют – для этого они их и выбрали. Вопрос не в том, управлять или нет, а в том, как управлять.

Миссия Спасательной Службы: Служба Спасения является созидателем безопасной среды обитания, а также оперативным и профессиональным помощником в случае несчастья.

Всем местным самоуправлениям дана возможность участвовать в проекте Спасательной Службы «Пожаробезопасный дом», в связи, с чем местные самоуправления могли сделать в своей волости некоторые проблемные дома пожаробезопасными и сохранить жизнь людей. В рамках этого проекта со стороны местных самоуправлений в выбранных семьях установлены дымовые датчики (см.рис.4 «Установленные дымовые датчики 2007-2008г»). В 2007 году в Ида-Вирумасских местных самоуправлениях было установлено 224 дымовых датчика, а в 2008 году установили уже 493 датчика. Чувствовалось, что приближается 1 июля 2009г., когда дымовые датчики станут в домах обязательными.

Местные самоуправления должны делать тесную совместную работу со Спасательными Центрами и спасательными командами, давая знать о развивающихся предприятиях на территории волости, чтобы обеспечить в районе безопасную среду проживания. Спасательные команды должны быть также информированы о производящихся дорожных и строительных работах, чтобы при реагировании на территории самоуправления не попасть в тупики, т.к. на разворот тяжёлой техники тратится много времени и команды не успевают вовремя к нуждающимся в помощи.

VIIDATUD ALLIKATE LOETELU.

1. Crummenerl.R.2005.Tuletõrje:Koolibri
2. Danilov.M., Devlišev.F., Jevtjuškin.N., Kimstatš.I. 1976.Tuletõrjetaktika I osa:Tallinn
3. Klaos.M.2007.Õnnetusjuhtumid ja turvalisus: Tartu
4. Luht K. Päästeala organisatsioon ja juhtimine..
http://www.sisekaitse.ee/luht/R_org_juhtimine/index.php?3_P%E4%E4steala_eesm%E4rgid_ja_%FClesanded:P%E4%E4steteenistuse_mission_ja_visioon
28.03.2009
5. Murd. V. 2007. Magistritöö Tallinn: Tallinna Ülikool
6. Oppi. T. 2002. Sissejuhatus avalikku haldusesse: Sisekaitseakadeemia kirjastus
7. Suurkivi.T., Marvet.T. 2000. Tuletõrjuja-päästja ABC
8. Varrak. T. 2001. Poliitika- ja Riigiteadus: Tallinn Külim
9. Alajõe vallavolikogu määrus 30. september 2008 nr 6
10. Eesti Siseministeerium. 2002. Kodanikud kui koostööpartnerid. Tallinn
11. Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit <http://www.ngo.ee/kaasamine>,
26.12.2008
12. Eesti Standardikeskus ametlik väljaanne
13. Eesti Vabariigi Sotsiaalministeerium, 2002. Ohvriabi käsiraamat, Tallinn
14. Estonica.http://www.estonica.org/est/lugu.html?menyy_id=1241&kateg=7&alam=33&leht=1; 26.12.2008
15. Ida-Eesti Päästekeskus <http://www.rescue.ee/977>, 21.02.2009
16. Iisaku volikogu määrus 29. mai 2008. a nr 16
17. Illuka volikogu määrus nr 13 20. 04. 2000 a
18. Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (RT I 1993, 37, 558),
19. Министерство Внутренних Дел Российской Федераций. 2001. Рекомендаций по организаций пожаротушения в сельской местности. Москва
20. Mäetaguse vald
http://www.maetagusevv.ee/index.php/tid=RusIXjLoKaKhzKOUR7XXsXx0a6If7a9YupYd6k8u&down=1&/27.03.2008_nr_86.pdf, 9.02.2009
21. Mäetaguse vallavolikogu määrus 27. märts 2008 nr 86: 09.02.2009
22. Päästeseadus (RT I 1994, 28, 424)

23. Päästeteenistuse seadus <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12922387>,
26.02.2009
24. Riigi teataja, Riigikogu 10 juuni 2008.a. otsus
<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12979629>, 12.01.2009
25. Siseministeerium.<http://www.siseministeerium.ee/31926>, 3.01.2009
26. Statistika andmebaas [http://pub.stat.ee/px-
web.2001/Database/Rahvastik/01Rahvastikunaitajad_ja_koosseis/04Rahvaarv_ja_r
ahvastiku_koosseis/04Rahvaarv_ja_rahvastiku_koosseis.asp](http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Rahvastik/01Rahvastikunaitajad_ja_koosseis/04Rahvaarv_ja_rahvastiku_koosseis/04Rahvaarv_ja_rahvastiku_koosseis.asp), 25.01.2009
27. Tuleohutuse üldnõuded (RTL 2000, 99, 1559)
28. Vabariigi Valitsuse 27. oktoobri 2004. a määrus nr 315 (RT I 2004, 75, 525)
29. Высшая Инженерная Пожарно-Техническая Школа МВД СССР. 1985.
Пожарная профилактика в строительстве. Москва

Lisa 1. Kohaliku omavalitsusele esitatud küsimustik.

Lugupeetud küsimustiku täitja

Olen Sisekaitseakadeemia IV kursuse tudeng ja kirjutan diplomitööd teemal „KOHALIKU OMAVALITSUSE JA PÄÄSTEKOMANDO KOOSTÖÖ OHUTU ELUKESKKONNA TAGAMISEL“. Küsitluslehe küsimustik on mõeldud kohalike omavalitsuse juhtidele (vallavanemad, abivallavanemad, volikogu esimehed), välja selgitamaks, millised on teadmised oma piirkonnas tuleohutuse olukorra kohta ja tulekahjusid ennetavatest meetmetest, seal hulgas tuletõrje veevarustuse seisukorra ja kasutamisevõimaluste kohta.

1. Kas Teie vald on tuleohutuse seisukohalt turvaline?

- Olen nõus
- Olen pigem nõus
- Pigem ei ole nõus
- Ei ole nõus
- Ei oska öelda

2. Kas Teie kodu on tuleohutuse seisukohalt turvaline?

- Olen nõus
- Olen pigem nõus
- Pigem ei ole nõus
- Ei ole nõus
- Ei oska öelda

Kui jah, siis loetle vahendeid millega Te olete oma kodus taganud tuleohutuse?

1. tulekustutus tekk
2. suitsuandur
3. automaatne tuletõrje signalisatsioonisüsteem (näiteks tuletõrje-valve signalisatsioonisüsteem)
4. tulekustuti
5. veehoidla (tiik vms)

3. Kas olete nõus väitega, et kodu tuleohutumaks muutmine on igäühe isiklik asi?

- Täiesti nõus
- Pigem olen nõus
- Pigem ei ole nõus
- Ei ole nõus
- Ei oska öelda

4. Kas Teie asutuses on toimunud tuleohutus alaseid õppusi või koolitusi?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

Millal? (aasta)

5. Kas Teie töötajad oskavad käituda tulekahju korral?

- Oskavad kindlasti
- Pigem oskavad
- Ei ole kindel, et oskavad
- Ei oska
- Ei oska öelda

6. Kui Teie kontoris käivitub automaatne tulekahju avastamise süsteem, siis mida Te teete? Järjesta tegevus.

- Kontrollin millisest kohast tuli häire
- Helistan 112
- Alustan inimeste evakueerimist hoonest
- Ei tee midagi
- See on ju tavaline asi, et ta töötab
- Sulgen ukсед, aknad ja väljun hoonest

7. Millal ja kus toimus Teie vallas viimane tulekahju?

.....
.....
.....

8. Kus asuvad Teie piirkonnas lähimad veevõtukohtad ja kes neid hooldab? (Kui tead siis võid kirja panna ka koguse, mitu?)

.....
.....
.....
.....

9. Mitme minuti jooksul jõuab päästemeeskond Teie valla keskusesse?

- Kuni 5 minutit
- 5-10 minutit
- 10-15 minutit
- 15 ja kauem

10. Milline on Teie piirkonnas lähim päästekomando?

- Iisaku
- Mäetaguse
- Avinurme
- Mustvee
- Jaama
- Lohusuu
- Tudulinna
- Kurtna

11. Millised oleksid KOV rahalised võimalused vähekindlustatud perede kodude tuleohutumaks muutmisel? Valla eelarve kaudu? (suitsuandurid, tulekustutid, küttekollete remont jne.)

.....
.....
.....
.....
.....

12. Millised oleksid KOV võimalused tuleohutuslaste teadmiste suurendamiseks oma valla elanike hulgas? (ajalehed, üritused, arutelud jne)

.....
.....
.....
.....

13. Kas KOV saaks oma haldusterritooriumil parandada tuleohutuslast olukorda? Kui jah siis millega?

.....
.....
.....
.....

14. Millised on Teie poolsed nägemused KOV ja Päästekomando koostöök, Teie poolsed ettepanekud?

.....
.....
.....
.....
.....

15. Kas olete nõus väitega, et riik ja KOV peaksid aitama vähekindlustatudid oma kodusid tuleohutumaks muuta.

- Täiesti nõus
- Pigem nõus
- Pigem ei ole nõus
- Ei ole nõus
- Ei oska öelda

16. Kas valdades peaks arendama vabatahtliku tuletõrje liikumist ja moodustama vabatahtlike tuletõrje seltse ning komandosid?

- Täiesti nõus
- Pigem nõus
- Pigem ei ole nõus
- Ei ole nõus
- Ei oska öelda

17. Kas KOV peaks rohkem panustama valla tuleohutuse taseme tõstmisele?

- Täiesti nõus
- Pigem nõus
- Pigem ei ole nõus
- Ei ole nõus
- Ei oska öelda

Lisa 2.

Tudulinna -, Iisaku -, Lohusuu -, Mäetaguse -, Illuka -, Alajõe valdu teenindavad päästekomandod.

Ida-Virumaa komandode väljasõidupiirkonnad

Komando	Asustusüksus	küla	Vald
Iisaku PK	Agusalu	küla	Illuka
Iisaku PK	Alajõe	küla	Alajõe
Iisaku PK	Alliku	küla	Iisaku
Iisaku PK	Iisaku	alevik	Iisaku
Iisaku PK	Imatu	küla	Iisaku
Iisaku PK	Jõuga	küla	Iisaku
Iisaku PK	Kaatermu	küla	Illuka
Iisaku PK	Kaidma	küla	Illuka
Iisaku PK	Kamarna	küla	Illuka
Iisaku PK	Karjamaa	küla	Alajõe
Iisaku PK	Kasevälja	küla	Iisaku
Iisaku PK	Katase	küla	Alajõe
Iisaku PK	Kauksi	küla	Iisaku
Iisaku PK	Koldamäe	küla	Iisaku
Iisaku PK	Kuru	küla	Iisaku
Iisaku PK	Lipniku	küla	Iisaku
Iisaku PK	Lõpe	küla	Iisaku
Iisaku PK	Ongassaare	küla	Illuka
Iisaku PK	Pootsiku	küla	Iisaku
Iisaku PK	Remniku	küla	Alajõe
Iisaku PK	Roostoja	küla	Tudulinna
Iisaku PK	Sõrumäe	küla	Iisaku
Iisaku PK	Sälliku	küla	Iisaku
Iisaku PK	Taga-Roostoja	küla	Iisaku
Iisaku PK	Tammetaguse	küla	Iisaku
Iisaku PK	Täriverre	küla	Iisaku
Iisaku PK	Uusküla	küla	Alajõe
Iisaku PK	Vaikla	küla	Iisaku
Iisaku PK	Varesmetsa	küla	Iisaku
Jaama AK	Agusalu	küla	Illuka
Jaama AK	Jaama	küla	Alajõe
Jaama AK	Karoli	küla	Illuka
Jaama AK	Kivinõmme	küla	Illuka
Jaama AK	Kuningaküla	küla	Illuka

Komando	Asustusüksus	küla	Vald
Jaama AK	Permisküla	küla	Illuka
Jaama AK	Puhatu	küla	Illuka
Jaama AK	Smolnitsa	küla	Alajõe
Jaama AK	Vasknarva	küla	Alajõe
Lohusuu AK	Lohusuu	alevik	Lohusuu
Lohusuu AK	Ninasi	küla	Lohusuu
Lohusuu AK	Raadna	küla	Lohusuu
Lohusuu AK	Rannapungerja	küla	Tudulinna
Lohusuu AK	Separa	küla	Lohusuu
Lohusuu AK	Tammispää	küla	Lohusuu
Mustvee Tk	Kalmaküla	küla	Lohusuu
Mustvee TK	Vilusi	küla	Lohusuu
Iisaku PK	Apandiku	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Aruküla	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Arvila	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Atsalama	alevik	Mäetaguse
Iisaku PK	Illuka	küla	Illuka
Jõhvi PK	Kalina	küla	Mäetaguse
K-Järve PK	Kiikla	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Liivakünka	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Metsküla	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Mäetaguse	alevik	Mäetaguse
Iisaku PK	Ohakvere	küla	Illuka
Iisaku PK	Pagari	alevik	Mäetaguse
Iisaku PK	Rajaküla	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Ratva	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Ridaküla	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Tarakuse	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Tarumaa	küla	Maidla
Iisaku PK	Uhe	küla	Mäetaguse
K-Järve PK	Võhma	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Võide	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Võrnu	küla	Mäetaguse
Iisaku PK	Väike-Pungerja	küla	Mäetaguse

Lisa 3. Veevõtu kohtade nimekiri

Jrk.	Address	Tüüp	Kogus m ³	Vee kättesaadavus
	(Linn / Vald, Asula / Küla, Tänav / Maja nr.)			
1	Alajõe vald, Uusküla	kraav		autoga
2	Alajõe vald, Alajõe küla	jõgi		autoga
3	Alajõe vald, Alajõe Vasknarva teerist	jõgi		pumbaga
4	Alajõe vald, "Peipsi trade" sadamast	jõgi		autoga
5	Alajõe vald, Alajõe küla, Piirivalve kordon	tehis	50	autoga
6	Alajõe vald, Akajõe küla, söökla taga	tehis	100	autoga
7	Alajõe vald, Karjamaa	kraav		autoga
8	Alajõe vald, Remniku k, "Suvi" puhkekeskus	tehis	3x100	autoga
9	Alajõe vald, Remniku k, lastelaager	tehis	2x100	autoga
10	Alajõe vald, Remniku k, bussipeatuse juures	kraav		autoga
11	Alajõe vald, Vasknarva k, OÜ "Peipus"	sadam		autoga
12	Alajõe vald, Vasknarva k, kiriku teritoorium	tehis	50	autoga
13	lisaku Vald Sõrumäe k	tiik		pumbaga
14	lisaku Vald Sõrumäe k	kraav		autoga
15	lisaku vald Jõuga küla	kraav		autoga
16	lisaku vald Tammetaguse küla	kraav		autoga
17	lisaku vald Täriveri k	kraav		autoga
18	lisaku vald Täriveri k	tiik		autoga
19	lisaku vald Varesmetsa k	kraav		pumbaga
20	lisaku vald Vaikla k	kraav		autoga
21	lisaku vald Pootsiku k	kraav+tiik		autoga
22	lisaku vald Sälliku k	järv		autoga
23	lisaku vald lisaku alevik kool 2tk	veehoidla	200	autoga
24	liskau vald lisaku alevik Pargi 1	veehoidla	200	autoga
25	liskau vald lisaku alevik Pargi 2	tiik	100	autoga
26	lisaku vald lisaku alevik Tamme tn	tiik	100	autoga
27	Iluka vald, Kungla laut	tehis	150	autoga
28	Illuka vald, Kurtna sigalad	tehis	100	autoga
29	Illuka vald, Kurtna sigalad	tehis	100	autoga
30	Illuka vald, Kurtna Kartuli hoidla	tehis	100	autoga
31	Illuka vald, Kurtna küla	tiik		autoga
32	Illuka vald, Illuka k lauda ja kooli vahel	tehis	10	autoga
33	Illuka vald, Kuremäe küla laudad	tehis	100	autoga
34	Illuka vald, Kuremäe k, perearsti keskuse taga	tehis	100	autoga
35	Illuka vald, Kuremäe k, kloostri lauda hoovil	tehis		autoga
36	Illuka vald, Kuremäe k,	kraav		autoga
37	Mäetaguse v Depoo	veehoidla	50	autoga
38	Mäetaguse v Kool	veehoidla	50	autoga
39	Mäetaguse 47	veehoidla	50	autoga
40	Mäetaguse EMT mast	veehoidla	250	autoga
41	Mäetaguse kuivati	veehoidla	30	autoga
42	Mäetaguse 32	veehoidla	30	autoga
43	Metaguse Rajaküla	veehoidla	30	autoga
44	Mäetaguse v Kiikla k sigala 1	veehoidla	50	autoga
45	Mäetaguse v Kiikla k sigala 2	veehoidla	50	autoga

46	Mäetaguse Settebasseinid kaevandus	tiik		autoga
47	Mäetaguse Atsalama	veehoidla	30	autoga
48	Mäetaguse Laaba	kraav		autoga
49	Mäetaguse Metsküla	kraav		autoga
50	Mäetaguse Tarakuse	kraav		autoga
51	Mäetaguse Jõetaguse	kraav		autoga
52	Mäetaguse Kalina 1	veehoidla	30	autoga
53	Mäetaguse Kalina 2	veehoidla	30	autoga
54	Mäetaguse Kalina	järv	500	autoga
55	Mäetaguse Ratva k 1	veehoidla	25	autoga
56	Mäetaguse Ratva k 2	veehoidla	25	autoga
57	Mäetaguse Võhma	tehis tiik	200	autoga
58	Mäetaguse Võrnu	veehoidla	30	autoga
59	Mäetaguse Ratva	kraav		autoga
60	Mäetaguse Aruküla	veehoidla	30	autoga
61	Mäetaguse Uhe	veehoidla	30	autoga
62	Mäetaguse Võide	veehoidla	30	autoga
63	Mäetaguse Keskuse farm	veehoidla	50	autoga
64	Väetise kuur (Lepiku kuivati)Koltsina	veehoidla	100	autoga
65	Mäetaguse v Atsalama hobusetalli juures	veehoidla	30	autoga
66	Mäetaguse v Kiikla kuivati ees	veehoidla	100	autoga
67	Mäetaguse v Kiikla k kuivati taga	veehoidla	100	autoga
68	Mäetaguse v Kiikla k suurfarm	veehoidla	100	autoga
69	Mäetaguse v Kiikla k	tiik		autoga
70	Mäetaguse v Kiikla mõis	veehoidla	30	autoga
71	Avinurme Ulvi küla Kõrvemetsa	oja		autoga
72	Avinurme Ulvi küla Kõrvemetsa	tehis tiik	100	autoga
73	Avinurme Ulvi küla	tiik	50	autoga
74	Avinurme Ulvi sigalad	veehoidla	50	autoga
75	Avinurme depoo	jügi		autoga
76	Avinurme Mustametsa sild	jügi		autoga
77	Avinurme rahvamaja	jügi		autoga
78	Avinurme IMB	veehoidla	50	autoga
79	Avinurme Alfrina teerist Võidu tn	jõgi		autoga
80	Avinurme Maetsma küla	jõgi		autoga
81	Avinurme Vadi küla	jõgi		autoga
82	Tudulinna vald Oonurme küla	oja		autoga
83	Tudulinna kruusa auk	tehis tiik	200	autoga
84	Tudulinna rahvamaja	veehoidla	200	autoga
85	Tudulinna vald Rannapungerja	jõgi		autoga
86	Lohusuu vald Raadna küla	oja		autoga
87	Lohusuu vald Kalma küla	jõgi		autoga
88	Lohusuu vald Tammispää paadisadam	järv		autoga
89	Lohusuu vald Piilsi küla	jõgi		pumbaga
90	Lohusuu vald Tammispää lauda juures	tiik		autoga
91	lisaku Vald lisaku Tartu mnt 1	Moskva	150	
92	lisaku Vald lisaku Tartu mnt 11	Moskva	70	
93	lisaku Vald lisaku Metsa 11	Moskva	150	
94	lisaku vald lisaku Tartu mnt 17	Moskva	150	
95	lisaku vald iisaku Tartu mnt 16	Moskva	150	
96	lisaku vald lisaku Tervise tn 3	Moskva	150	
97	lisaku Vald lisaku Tervise tn 7	Moskva	150	

98	lisaku vald lisaku Tartu mnt 30	Moskva	150	
99	lisaku vald lisaku Hanseni tn 4	Moskva	150	
100	lisaku vald lisaku Sõpruse tn 2	Moskva	150	
101	lisaku vald lisaku Hanseni tn 12	Moskva	150	
102	lisaku Vald lisaku Sõpruse tn 22	Moskva	150	
103	lisaku vald liisaku Tartu mnt 52	Moskva	150	
104	lisaku vald lisaku Tartu mt 45	Moskva	150	
105	lisaku vald lisaku Tartu mt 55	Moskva	150	
106	lisaku Vald lisaku Tartu mnt 56	Tallinn	100	
107	lisaku Vald lisaku Vilkuri 1	Tallinn	100	

Lisa 4 Küsimuste vastused.

Küsitlavad

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

 Kokku

1. Kas Teie vald on tuleohutuse seisukohalt turvaline?

Olen nõus														1					1
Olen pigem nõus			1	1				1		1	1	1	1		1	1	1	1	11
Pigem ei ole nõus	1	1			1				1										4
Ei ole nõus						1	1												2
Ei oska öelda																			0

2. Kas Teie kodu on tuleohutuse seisukohalt turvaline?

Olen nõus																			0
Olen pigem nõus			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	16
Pigem ei ole nõus	1	1																	2
Ei ole nõus																			0
Ei oska öelda																			0

Kui jah, siis loetle vahendeid millega Te olete oma kodus taganud tuleohutuse?

Tulekustutus tekk			1	1													1		3
Suitsuandur	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	17
ATS	1														1				2
Tulekustuti	1		1	1				1		1					1	1	1	1	9
Veehoidla	1	1	1							1					1			1	6

3. Kas olete nõus väitega, et kodu tuleohutumaks muutmine on igäühe isiklik asi?

Täiesti nõus			1	1	1				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
Pigem olen nõus	1	1				1	1												4
Pigem ei ole nõus								1											1
Ei ole nõus																			0
Ei oska öelda																			0

4. Kas Teie asutuses on toimunud tuleohutus alaseid õppusi või koolitusi?

Jah			1	1		1			1		1			1		1	1	1	9
Ei		1				1			1		1	1		1					6
Ei oska öelda	1				1			1											3

5. Kas Teie töötajad oskavad käituda tulekahju korral?

Oskavad kindlasti															1	1				2
Pigem oskavad	1			1	1	1	1	1	1	1			1	1			1			11
Ei ole kindel, et oskavad		1	1									1								3
Ei oska																				0
Ei oska öelda											1									1

6. Kui Teie kontoris käivitub automaatne tulekahju avastamise süsteem, siis mida Te teete? Järjesta tegevus.

Kontrollin millisest kohast tuli häire		1	1	1			1	1	1	1	2	1	2	1		1	3	3	1	1
Helistan 112		2	2	2			2	2		3	3	2	3	2	1	2	2	2	2	2
Alustan inimeste evakueerimist hoonest		3	3	3			3	3		4	1	3	1	4		3	1	1	3	3
Ei tee midagi																				
See on ju tavaline asi, et ta töötab																				
Sulgen ukсед, aknad ja väljun hoonest			4					4		2	4		4	3		4	4		4	4

7. Millal ja kus toimus Teie vallas viimane tulekahju?

Teadis	1	1	1	1	1	1	1				1	1	1	1			1	1	13	
Ei teadnud								1	1	1					1	1				5

8. Kus asuvad Teie piirkonnas lähimad veevõtukoerad ja kes neid hooldab?

Teadis	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1			1	1	1	1	1	1	15
Ei tea								1					1	1						3

9. Mitme minuti jooksul jõuab päästemeeskond Teie valla keskusesse?

kuni 5 minutit														1	1	1				3
5 - 10 minutit						1	1		1	1									1	5
10 -15 minutit					1						1	1	1							4
15 ja kauem	1	1	1	1				1										1		6

10. Lähima päästekomando asukohta küsitletavat teadsid

11. Millised oleksid KOV rahalised võimalused vähekindlustatud perede kodude tuleohutumaks muutmisel? Valla eelarve kaudu?

Suitsuandur	1	1			1	1	1	1	1					1	1		1	1		11
Kustuti		1												1				1		3
Küttekolde remont					1	1		1						1						4
Korstna pühkimine				1		1			1											3

Kompenseerida kahjud																			1
Vastavalt võimalusele																			1

12. Millised oleksid KOV võimalused tuleohutuslaste teadmiste suurendamiseks oma valla elanike hulgas?

Artiklid ajalehtedes	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1	15
Arutelud	1			1	1									1		1		1	6
Üritustel osalemine			1	1	1	1	1		1	1				1		1		1	10

13. Kas KOV saaks oma haldusterritooriumil parandada tuleohutuslast olukorda? Kui jah siis millega?

Veevõtu kohad	1	1	1		1			1		1									6
Teavitustöö				1															1
ATS paigaldamine						1													1
Toetused							1											1	2
Koostöö KOV								1											1
Koolitus									1										1
MTÜ toetus										1							1		2
Informeerimine												1	1					1	3

14. Millised on Teie poolsed nägemused KOV ja Päästekomando koostööks, Teie poolsed ettepanekud?

Koolitus			1			1									1				3
Praktiline koolitus	1		1		1	1	1				1	1							8
Õppused					1				1					1					3
KOV informeerimine										1							1		2
Üritused														1					1
Tehnika remont																		1	1

15. Kas olete nõus väitega, et riik ja KOV peaksid aitama vähekindlustatudid oma kodusid tuleohutumaks muuta.

Täiesti nõus		1		1				1			1	1		1		1	1		8
Pigem nõus	1			1	1	1	1		1	1			1		1				9
Pigem ei ole nõus			1																1
Ei ole nõus																			
Ei oska öelda																			

16. Kas valdades peaks arendama vabatahtliku tuletõrje liikumist ja moodustama vabatahtlike tuletõrje seltse ning komandosid?

Täiesti nõus						1		1	1		1	1	1	1	1			9	
Pigem nõus	1	1	1	1	1		1										1	1	8
Pigem ei ole nõus										1									1
Ei ole nõus																			
Ei oska öelda																			

17. Kas KOV peaks rohkem panustama valla tuleohutuse taseme tõstmisele?

Täiesti nõus		1	1	1		1		1	1	1	1	1	1	1	1				13
Pigem nõus	1				1		1										1	1	5
Pigem ei ole nõus																			0
Ei ole nõus																			
Ei oska öelda																			

SISEKAITSEAKADEEMIA

PÄÄSTEKOLLEDŽ

Mina, _____, päästekolledži päästeteenistuse eriala 4. kursuse üliõpilane tõendan, et kõik lõputöö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

_____ 2009 _____
(allkiri)

LÕPUTÖÖ VASTAB KEHTIVATELE NÕUETELE

Juhendaja _____
(ees- ja perekonnanimi) _____
(allkiri)

KAITSMISELE LUBATUD

Päästekolledži direktor:

_____ (ees- ja perekonnanimi) _____ (allkiri)

_____ 2009